

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **filologia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Olsztyńska Szkoła Wyższa w Olsztynie

Data przeprowadzenia wizytacji: **17-18 czerwca 2023 r.**

Warszawa, 2023

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	13
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	23
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	30
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	34
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	40
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	43
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	44
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	48
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	50
5. Załączniki:	53
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	53

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr Marta Lizut, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Ariadna Strugielska, członek PKA
2. dr hab. Klaudia Łączyńska, ekspert PKA
3. Beata Opala, członek PKA ds. pracodawców
4. Ryszard Feret, ekspert PKA ds. studenckich
5. mgr Michał Goszczyński, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku filologia prowadzonym przez Olsztyńską Szkołę Wyższą w Olsztynie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac przyjętego przez Prezydium PKA na rok akademicki 2022/2023. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się w związku z upływem okresu na jaki została wydana pozytywna ocena programowa. Kierunek filologia jest oceniany przez Polską Komisję Akredytacyjną po raz drugi. Ocena ta była poprzedzona oceną programową w 2015 roku, która skutkowała wydaniem oceny pozytywnej na okres do roku akademickiego 2022/2023.

Postępowanie oceniające odbyło się zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej przeprowadzanej zdalnie przez Polską Komisję Akredytacyjną. Przed rozpoczęciem zdalnej wizytacji dokonano podziału obowiązków pomiędzy ekspertami biorącymi udział w pracach zespołu oceniającego. Ponadto w porozumieniu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni ustalono szczegółowy harmonogram przebiegu wizytacji wraz z uwzględnieniem kluczowych spotkań z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Zgodnie z procedurą postępowania oceniającego przed wizytacją zespół oceniający dokonał analizy danych i informacji zawartych w raporcie samooceny i załącznikach do raportu przedłożonych przez władze Uczelni. Wizytację poprzedzono spotkaniami wewnętrznymi zespołu oceniającego, które posłużyły wymianie wstępnych refleksji na temat ocenianego kierunku studiów. Podczas spotkań omawiano kryteria oceny oraz formułowano pytania dotyczące poszczególnych standardów jakości kształcenia. Ponadto dokonano ostatecznego potwierdzenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji, w tym spotkań oraz podziału odpowiedzialności pomiędzy członkami zespołu oceniającego w trakcie wizytacji. Przed wizytacją zespół wytypował do oceny prace dyplomowe i prace etapowe, wybrał zajęcia do hospitacji oraz ustalił wymogi związane z udokumentowaniem infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia, w tym obiektów bazy dydaktycznej Uczelni i biblioteki.

W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z władzami Uczelni, osobami odpowiedzialnymi za realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku, w tym z autorami raportu samooceny, Samorządem Studenckim, z reprezentacją studentów oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku filologia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, z osobami odpowiedzialnymi za praktyki, umiędzynarodowienie procesu kształcenia, wsparcie osób

z niepełnosprawnościami oraz politykę jakości kształcenia. Dokonano również przeglądu udostępnionej przez Uczelnię dokumentacji dotyczącej m.in. realizacji procesu kształcenia, w tym prac dyplomowych i etapowych, praktyk zawodowych, umiędzynarodowienia, funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz wsparcia studentów w procesie kształcenia i osiągania efektów uczenia się. Przeprowadzono również hospitację zajęć dydaktycznych odbywających się w czasie weekendu zjazdowego dla studentów.

Wymiana informacji pomiędzy członkami zespołu oceniającego odbywała się na bieżąco podczas spotkań zaplanowanych zgodnie z harmonogram wizytacji. Spotkania te posłużyły ekspertom do systematycznego podsumowywania oceny spełnienia kryteriów wyznaczonych w ramach przydzielonej odpowiedzialności. Przed zakończeniem wizytacji odbyło się spotkanie podsumowujące zespołu oceniającego, podczas którego potwierdzono pozyskanie wszystkich niezbędnych informacji w celu zapewnienia oceny kryteriów w powierzonym zakresie oraz omówiono pierwsze spostrzeżenia, o których poinformowano władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

W wyniku ścisłej współpracy członków zespołu oceniającego, a w szczególności sekretarza zespołu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni na bieżąco prowadzono koordynację działań wspierających sprawny i zgodny z harmonogramem przebieg wizytacji.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	filologia
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia pierwszego stopnia
Profil studiów	Praktyczny
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne/niestacjonarne
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}	Językoznawstwo – 88% Literaturoznawstwo – 7% Nauki o kulturze i religii – 5%
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 180 lub 181 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	6 miesięcy / 720 godzin / 27 ECTS

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>translatoryka</i> <i>językoznawstwo</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	44	66
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2154 ⁵	2109 ⁶
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	101	98
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	143	138
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	79	80

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji	Kryterium częściowo spełnione

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

⁵ Zgodnie z informacjami przekazanymi przez uczelnię w raporcie samooceny.

⁶ Zgodnie z informacjami przekazanymi przez uczelnię w raporcie samooceny.

i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium częściowo spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku filologia zakładają wyposażenie absolwentów w kompetencje komunikacyjne w zakresie języka angielskiego zbliżone do poziomu C1 ESOKJ, wiedzę o języku, kulturze i historii krajów angielskiego obszaru językowego, oraz umiejętności pozwalające na podjęcie pracy w charakterze tłumacza lub specjalisty językowego, czyli osoby, która dzięki specjalistycznym kompetencjom językowym połączonym ze znajomością specyfiki mediów i instytucji kultury, jest przygotowywana do pracy w czasopiśmie lub firmach reklamowych.

Tak sformułowana koncepcja kształcenia jest zgodna z misją i strategią Uczelni, zakładającą kształcenie studentów na wysokim poziomie, z zapewnieniem umiejętności niezbędnych do działalności zawodowej, zarówno na lokalnym, jak i krajowym i międzynarodowym rynku pracy.

Koncepcja kształcenia nie jest jednak w pełni precyzyjna, ponieważ nie odnosi się do dyscypliny naukowej literaturoznawstwo, będącej kluczowym elementem kształcenia filologicznego. Nie jest również precyzyjna w zakresie określania poziomu biegłości języka angielskiego, opisując ten poziom jako „możliwie bliski kategorii C1 w Europejskim Systemie Opisu Kształcenia Językowego”. **Rekomenduje się** precyzyjne i jednoznaczne określenie zakładanego w koncepcji kształcenia poziomu biegłości językowej. W kontekście braku precyzji w formułowaniu koncepcji kształcenia należy dodać, że na stronie internetowej, w dokumentach Uczelni oraz w raporcie samooceny niewłaściwie stosowana jest nazwa filologia angielska, zamiast lub obok oficjalnej nazwy kierunku, którą jest filologia w zakresie filologii angielskiej. **Rekomenduje się** konsekwentne stosowanie oficjalnej nazwy kierunku.

Kierunek filologia przyporządkowano do trzech dyscyplin naukowych: językoznawstwo (88%), literaturoznawstwo (7%) oraz nauki o kulturze i religii (5%). Chociaż dyscypliny te w naturalny sposób wiążą się z kształceniem filologicznym, ich udział procentowy został określony nieprawidłowo. Zawyżono bowiem udział dyscypliny naukowej językoznawstwo, identyfikując językoznawczą wiedzę

strukturalną z operacyjną wiedzą językową, dotyczącą systemu języka i reguł poprawności posługiwania się nim. Wskazuje na to podkreślanie w koncepcji kształcenia poprawności gramatycznej, fonetycznej i ortograficznej, używania różnicowanego słownictwa oraz różnych odmian języka angielskiego. Identyfikowanie wiedzy językowej z wiedzą językoznawczą jest błędne, ponieważ umiejętności językowe są niejako warunkiem wstępnym do nabywania wiedzy i umiejętności z zakresu różnych dyscyplin (m. in. językoznawstwa) i wspierają osiągnięcie efektów uczenia się w tym zakresie.

Koncepcja i cele kształcenia w pewnym stopniu uwzględniają postęp w działalności zawodowej tłumaczy, odnosząc się w sposób ogólny do rozwijania warsztatu tłumacza oraz wykorzystania nowoczesnych narzędzi w jego pracy. Nie uwzględniają jednak postępu w działalności zawodowej specjalisty językowego. **Rekomenduje się** uwzględnienie w koncepcji kształcenia postępu we wszystkich obszarach działalności zawodowej, z którymi w sposób celowy powiązane jest kształcenie na kierunku.

Zorientowanie koncepcji i celów kształcenia na podnoszenie biegłości językowej w mowie i piśmie, rozwijanie warsztatu pracy tłumacza oraz na kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu specjalisty językowego uwzględnia potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego związanego z działalnością turystyczną oraz szeroko pojętą działalnością kulturalną i promocją regionu.

Koncepcja i cele kształcenia zostały częściowo określone we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, którzy zaproponowali zwiększenie ilości zajęć kształtujących umiejętności praktyczne ze szczególnym naciskiem na komponent tłumaczeniowy. Jednocześnie jednak, szereg propozycji tego grona interesariuszy, wynikających wprost z potrzeb rynku pracy i dotyczących, przede wszystkim rozwoju kształcenia w zakresie języków specjalistycznych, nie została uwzględniona w projektowaniu celów kształcenia. **Rekomenduje się** ściślejszą współpracę z interesariuszami zewnętrznymi w określaniu celów kształcenia. Zmiany w programie uwzględniają oczekiwania studentów, którzy postulują zwiększenie ilości zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz zajęć rozwijających biegłość językową. Uwzględniane są również sugestie kadry naukowo-dydaktycznej, które zazwyczaj dotyczą jednakże celów kształcenia realizowanych na poszczególnych zajęciach. **Rekomenduje się** szersze i systemowe włączenie tej grupy interesariuszy wewnętrznych w określaniu celów kształcenia na kierunku.

Koncepcja i cele kształcenia nie uwzględniają w sposób bezpośredni nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Metody kształcenia na odległość są jednak wykorzystywane w procesie kształcenia w charakterze wspomagającym.

Efekty uczenia się sformułowane dla kierunku nie są w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia, ponieważ nie odnoszą się w odpowiedni sposób do zawodów tłumacza i specjalisty językowego, do wykonywania których kierunek ma przygotowywać. Wbrew koncepcji kształcenia, według której specjalistę językowego wyróżnia orientacja w zagadnieniach związanych z mediami i działalnością promocyjno-reklamową, ogólne efekty uczenia się założone dla kierunku dodatkowo identyfikują działalność specjalisty językowego z kompetencjami naukowo-badawczymi.

Ilustrują to, na przykład, efekty K_U07: „posiada podstawowe umiejętności w zakresie oceny jakości usług związanych z kulturą, literaturą lub językoznawstwem angielskiego obszaru językowego, z powiązaną działalnością naukową, medialną, promocyjno-reklamową lub tłumaczeniową” oraz K_U08: „potrafi w podstawowym zakresie stosować przepisy prawa obowiązującego w Polsce, odnoszące się do instytucji związanych z wybraną sferą działalności, zwłaszcza dotyczących zarządzania własnością przemysłową, intelektualną i prawami autorskimi, a także z powiązaną działalnością naukową,

medialną, promocyjno-reklamową, lub tłumaczeniową”. Ten poszerzony zakres kompetencji specjalisty językowego skutkuje wprowadzeniem na poziomie efektów uczenia się dodatkowych, nieujętych w koncepcji kształcenia, zawodów, co ilustruje efekt K_K04: „prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu, np. tłumacza, językoznawcy, eksperta anglojęzycznego, dba o dobre imię zawodu”. Powiązaną nieprawidłowością jest umieszczenie w katalogu efektów uczenia się zawodów powiązanych z działalnością edukacyjną, do których kształcenie na kierunku już nie przygotowuje, np.: efekty K_U06: „posiada podstawowe umiejętności w zakresie prowadzenia ewaluacji, niezbędne do opracowania diagnoz potrzeb odbiorców usług edukacyjnych, związanych z językiem angielskim, związanych z kulturą, literaturą lub językoznawstwem angielskiego obszaru językowego, z powiązaną działalnością naukową, medialną, promocyjno-reklamową lub tłumaczeniową”. Analogiczne nieprawidłowości są zauważalne na poziomie efektów uczenia się sformułowanych dla zajęć i grup zajęć. Na przykład, w karcie zajęć *językoznawstwo ogólne i teorie języka*, które są dedykowane specjalizacji językoznawczej, w ramach której kształceni są przyszli specjaliści językowi, znajduje się efekt: „samodzielnie planuje i realizuje projekty związane z pracą badawczą z zakresu językoznawstwa oraz praktyką komunikacji społecznej, medialnej, masowej i interpersonalnej, obejmujące np. formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowania i prezentacje projektów”, wskazujący, że specjalista językowy jest przygotowywany zarówno do działalności badawczej, jak i medialnej. Podobnie, w karcie zajęć *socjolingwistyka* dla tej samej specjalizacji, znajduje się efekt: „ma podstawową wiedzę o odbiorcach usług na rynku komunikacji masowej i interpersonalnej, w tym komunikacji specjalistycznej, a także usług tłumaczeniowych i glottodydaktycznych, o metodach diagnozowania ich potrzeb oraz o metodach oceny ich jakości”, wskazujący, że specjalista językowy jest przygotowywany również w zakresie działalności tłumaczeniowej i edukacyjnej.

Efekty uczenia się dla kierunku niewłaściwie odzwierciedlają przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych. Po pierwsze, w efektach uczenia się pojawia się odniesienie do dyscypliny naukowej historia, do której kierunek nie jest przyporządkowany, co ilustruje efekt K_W02: „ma uporządkowaną, zorientowaną na zastosowania praktyczne, wiedzę podstawową z zakresu literaturoznawstwa i historii Anglii i USA, obejmującą wybrane dzieła pisarzy brytyjskich i amerykańskich, głównych przedstawicieli nurtów, gatunki literackie i utwory należące do danego nurtu lub epoki literackiej, ich związek z historią Anglii i USA, najważniejsze zagadnienia z historii Anglii i USA”. Po drugie, efekty uczenia się dla kierunku nie uwypuklają wiodącej roli językoznawstwa. Jedyny efekt z kategorii wiedzy, który w jednoznaczny i wyłączny sposób odnosi się do dyscypliny naukowej językoznawstwo, to efekt K_W04: „ma uporządkowaną wiedzę podstawową z zakresu językoznawstwa, obejmującą zagadnienia kompleksowej natury języka angielskiego oraz złożoności jego znaczeń, w tym struktur gramatycznych oraz systemu fonemicznego, a także najważniejsze teorie językoznawcze i ich głównych przedstawicieli, zorientowaną na zastosowania praktyczne”. Dla porównania, również w przypadku dyscyplin naukowych literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii, jeden efekt odnosi się do każdej z nich w sposób jednoznaczny i wyłączny. Brak wyraźnego zaakcentowania dyscypliny językoznawstwo w efektach uczenia się sformułowanych dla kierunku wynika po części ze wspomnianego wyżej problemu dotyczącego utożsamiania operacyjnej wiedzy językowej z wiedzą językoznawczą (o czym szerzej poniżej). Na poziomie efektów uczenia się dla zajęć i grup zajęć, dyscyplina naukowa językoznawstwo została zdecydowanie lepiej uwypuklona z uwagi na szereg efektów uczenia się powiązanych z językoznawstwem w obydwu modułach specjalizacyjnych: translatorycznym i językoznawczym.

Efekty uczenia się nie są w pełni zgodne z poziomem 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji. Po pierwsze, z charakterystyką P6S_WG (zna i rozumie „w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów, a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem”) błędnie powiązано efekty jednoznacznie odnoszące się do wiedzy językowej, która nie jest tożsama z wiedzą językoznawczą. Przykładami takich efektów są: K_W03: „ma uporządkowaną wiedzę podstawową z zakresu zastosowania języka angielskiego, zorientowaną na zastosowania praktyczne” oraz K_W05: „ma uporządkowaną podstawową wiedzę potrzebną do poprawnego i skutecznego formułowania i interpretowania wypowiedzi ustnych i pisemnych w języku angielskim (np. zasady stylistyki, interpunkcji, pisowni i gramatyki, strategie argumentacji, techniki ułatwiające zrozumienie tekstu ze słuchu), w języku polskim oraz w drugim języku obcym, zorientowaną na zastosowania praktyczne związane z wybraną sferą działalności, a także zna specyfikę leksykalną różnych dziedzin życia”. Dodatkowo, wskazany w efektach uczenia się podstawowy poziom wiedzy nie jest zgodny z poziomem 6. PRK zakładającym zaawansowany poziom wiedzy z zakresu dyscyplin do których kierunek został przyporządkowany.

Po drugie, z charakterystyką P6S_UWG (potrafi „wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych”) błędnie powiązано efekty uczenia się, które nie zakładają wykorzystania wiedzy językoznawczej, literaturoznawczej lub z zakresu nauk o kulturze i religii, lecz wskazują na wykorzystanie umiejętności, które nie są specyficznie powiązane z żadną dyscypliną naukową. Ilustrują to efekty: K_U01: „potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, krytycznie interpretować, selekcjonować i użytkować informacje w języku angielskim i w języku polskim na różne tematy z wykorzystaniem różnych źródeł i korzystać z nich w przygotowywaniu prac pisemnych, streszczeń, raportów, i prezentacji ustnych a także odpowiednio cytować i tworzyć bibliografię” oraz K_U08: „potrafi w podstawowym zakresie stosować przepisy prawa obowiązującego w Polsce, odnoszące się do instytucji związanych z wybraną sferą działalności, zwłaszcza dotyczących zarządzania własnością przemysłową, intelektualną i prawami autorskimi, a także z powiązaną działalnością naukową, medialną, promocyjno-reklamową, lub tłumaczeniową”.

Nieprawidłowe jest także odnoszenie pojedynczych efektów jednocześnie do dwóch, często nieprzystających znaczeniowo, charakterystyk PRK; np. do charakterystyki P6S_UK (odnoszącej się do umiejętności komunikowania się) i P6S_UO (odnoszącej się do umiejętności planowania pracy), co ilustruje efekt K_U14: „potrafi przygotować typowe prace pisemne w języku angielskim na tematy związane z różnymi dziedzinami życia, w odpowiedniej konwencji językowej, poprawnie gramatycznie, w sposób logiczny i spójny, a także dokumenty wymagane w komunikacji zawodowej, w języku angielskim i w języku polskim, np. życiorys/ CV, list motywacyjny, a także pracę dyplomową o odpowiedniej strukturze na wybrany temat z zakresu danej specjalności”, powiązany z umiejętnością komunikowania się lecz niepowiązany z umiejętnością planowania pracy, do której został również nieprawidłowo odniesiony. Kolejnym przykładem jest efekt K_U18: „ma umiejętności językowe w zakresie dyscyplin naukowych, właściwych dla filologii angielskiej, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+/C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego”, który został odniesiony do charakterystyk P6S_UU i P6S_UW, z których żadna nie jest w tym przypadku prawidłowa. Pierwsza, ponieważ efekt K_U18 nie nawiązuje w żaden sposób do umiejętności uczenia

się przez całe życie; druga, ponieważ Europejski System Kształcenia Językowego nie określa umiejętności wykorzystania wiedzy z zakresu dyscyplin naukowych.

Formalnie, efekty uczenia się zostały powiązane z wszystkimi charakterystykami PRK, jednak niejednokrotnie nie odpowiadają ich zakresowi, co ostatecznie skutkuje nieuwzględnieniem wszystkich kompetencji opisanych w charakterystykach określonych dla 6 poziomu PRK. Wśród efektów uczenia się pominięto na przykład takie obszary jak „potrafi brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich” (element charakterystyki o kodzie P6S_UK) czy „potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)” (element charakterystyki o kodzie P6S_UO). Przede wszystkim jednak, w efektach z kategorii wiedzy dotyczących dyscyplin literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii nie odniesiono w pełni do wszystkich elementów powiązanych z cytowaną wyżej charakterystyką o kodzie WG, ponieważ żaden z efektów odnoszących się do tych dyscyplin nie mówi o metodach i teoriach wyjaśniających złożone zależności między faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu tych dyscyplin. W efektach tych nie odniesiono się ponadto do elementów wiedzy szczegółowej, powiązanej z dyscyplinami literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii.

Fragmentaryczność efektów uczenia się powiązanych z dyscyplinami językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii oraz niekonsekwentne uwzględnianie w tych efektach odniesień do wiedzy strukturalnej sprawia, że nie są one w pełni zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscyplin językoznawstwo, językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii.

Zaproponowane efekty uwzględniają umiejętności komunikowania się w języku obcym, lecz określają je nieprecyzyjnie w odniesieniu do języka kierunkowego jako poziom B2+/C1 ESOKJ. **Rekomenduje się** precyzyjne wskazanie poziomu biegłości językowej w zakresie języka angielskiego. W przypadku drugiego języka obcego jest o poziom B2. Efekty uczenia się uwzględniają umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej tłumaczy, lecz nie w pełni uwzględniają umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej specjalistów językowych, z uwagi na wskazany powyżej problem dotyczący nieprecyzyjnie określonego zakresu działalności zawodowej tej grupy.

Ogólne efekty uczenia się dla kierunku nie zostały w pełni prawidłowo sformułowane, co generuje trudności dla stworzenia efektywnego systemu ich weryfikacji. W wielu przypadkach efekty uczenia się sformułowane zostały w sposób zbyt rozbudowany, często na skutek łączenia ze sobą różnorodnych kompetencji, które powinny zostać rozdzielone na pojedyncze efekty uczenia się. Nieprawidłowość ilustrują, na przykład, efekty: K_W09: „ma podstawową wiedzę o metodyce wykonywania zadań, normach, procedurach i dobrych praktykach stosowanych w instytucjach zatrudniających absolwentów Filologii Angielskiej, związanych z nauczaniem języka angielskiego, kulturą, literaturą, językoznawstwem angielskiego obszaru językowego, tłumaczeniami z i na język angielski oraz powiązaną działalnością naukową, np. zna metody pracy tłumacza; zna podstawowe metody badawcze i interpretacyjne pozwalające na analizę tekstów użytkowych, literackich i naukowych w zakresie literaturoznawstwa, kulturoznawstwa lub językoznawstwa, a także metodologię badań kontrastywnych” oraz K_U11: „potrafi ocenić przydatność różnorodnych metod, procedur, dobrych praktyk do realizacji zadań i rozwiązywania problemów związanych z analizą oraz interpretacją różnych wytworów kultury Wielkiej Brytanii i USA, aktualnych wydarzeń oraz aspektów społecznych, ekonomicznych i politycznych angielskiego obszaru językowego, faktów z historii Anglii i USA,

problemów z zakresu historii literatury angielskiej i amerykańskiej i angielskiej oraz krytycznej analizy dzieł z różnych epok, podstawowych teorii i problemów językoznawstwa”. Powiązaną nieprawidłowością jest fakt, że nadmiernie rozbudowane efekty uczenia się sformułowane są w sposób nielogiczny i niezrozumiały. Ilustruje to, na przykład, efekt K_W04 „ma uporządkowaną wiedzę podstawową z zakresu językoznawstwa, obejmującą zagadnienia kompleksowej natury języka angielskiego oraz złożoności jego znaczeń, w tym struktur gramatycznych oraz systemu fonemicznego, a także najważniejsze teorie językoznawcze i ich głównych przedstawicieli, zorientowaną na zastosowania praktyczne”, wskazujący, że student zna zastosowania praktycznej wiedzy na temat, m.in. głównych przedstawicieli teorii językoznawczych, przy czym nie wiadomo, jak taka wiedza miałaby się przejawiać. Podobnie, K_U02 „potrafi opisać wybrane aspekty językoznawstwa i literaturoznawstwa, wymienić przedstawicieli różnych teorii i posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w zakresie gramatyki opisowej, np. potrafi opisać strukturę składniową zdania” nielogicznie wskazuje, że opis struktury składniowej zdania jest aspektem literaturoznawstwa.

Opisane wyżej problemy przenoszone są bezpośrednio na szczegółowe efekty uczenia się założone dla poszczególnych zajęć, gdyż efekty te są w wielu przypadkach powieleniem efektów ogólnych sformułowanych dla kierunku. Na przykład, ogólny efekt K_W09 „ma podstawową wiedzę o metodyce wykonywania zadań, normach, procedurach i dobrych praktykach stosowanych w instytucjach zatrudniających absolwentów Filologii Angielskiej, związanych z nauczaniem języka angielskiego, kulturą, literaturą, językoznawstwem angielskiego obszaru językowego, tłumaczeniami z i na język angielski oraz powiązaną działalnością naukową, np. zna metody pracy tłumacza; zna podstawowe metody badawcze i interpretacyjne pozwalające na analizę tekstów użytkowych, literackich i naukowych w zakresie literaturoznawstwa, kulturoznawstwa lub językoznawstwa, a także metodologię badań kontrastywnych” znajduje się w niezmienionej formie w kartach zajęć: *historia Wielkiej Brytanii i USA* (I rok), *wstęp do językoznawstwa* (I rok), *literatura amerykańska* (II rok), *gramatyka opisowa* (II rok) i *przekład* (III rok). Powiązany problemem jest niespecyficzność efektów uczenia się dla zajęć i grup zajęć. Na przykład, w kartach zajęć: *tłumaczenia literackie*, *tłumaczenia poświadczane* i *tłumaczenia ustne*, występują praktycznie tożsame zestawy efektów uczenia się. Kolejną nieprawidłowością jest powtarzalność efektów uczenia się dla zajęć wielosemestralnych, tj. efekty dla poszczególnych semestrów zajęć są ze sobą tożsame, co oznacza, iż w przypadku tych zajęć nie założono żadnej progresji wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, bowiem na kolejnych etapach – oddzielnie zaliczanych i ocenianych – student osiąga wielokrotnie te same efekty uczenia się i jest za to wielokrotnie oceniany. Przykładem są kluczowe dla kierunku z punktu widzenia rozwijania kompetencji językowej zajęcia z zakresu *praktycznej nauki języka angielskiego*.

Powyżej wymienione nieprawidłowości w sposobie formułowania efektów jasno ukazują, że zarówno w przypadku wielu ogólnych założonych dla kierunku efektów uczenia się jak i efektów sformułowanych dla poszczególnych zajęć nie opisano jasno wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które nabyć mają studenci, co w konsekwencji prowadzi do braku możliwości poddania tych efektów skutecznej i wiarygodnej weryfikacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne z misją i strategią Uczelni, zakładającą kształcenie studentów na wysokim poziomie, z zapewnieniem umiejętności niezbędnych do działalności zawodowej, zarówno na

lokalnym, jak i krajowym i międzynarodowym rynku pracy. Koncepcja kształcenia nie nawiązuje jednak prawidłowo do dyscyplin naukowych, ponieważ nie odnosi się do dyscypliny naukowej literaturoznawstwo, będącej kluczowym elementem kształcenia filologicznego i niewłaściwie definiuje językoznawstwo, będące dyscypliną wiodącą, wiążąc je z operacyjną wiedzą językową. Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, ale nie w pełni uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku.

Efekty uczenia się nie są w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia sprecyzowanymi dla kierunku, ponieważ niekonsekwentnie wskazują na katalog kompetencji specyficznych dla zawodu specjalisty językowego. Dodatkowo, poza zawodami tłumacza i specjalisty językowego, na które wskazuje koncepcja kształcenia, efekty uczenia się odnoszą się również do innych zawodów, np. językoznawcy.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

- 1) nieprawidłowości związanych z przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych;
- 2) efektów uczenia się nieuwzględniających założonych w koncepcji kształcenia zawodów lub specyficznych kompetencji powiązanych z działalnością zawodową właściwą dla kierunku;
- 3) sformułowania efektów uczenia się w sposób nadmiernie rozbudowany, nielogiczny, nieodpowiadający koncepcji kształcenia oraz charakterystykom Polskiej Ramy Kwalifikacji;
- 4) sformułowanie szczegółowych efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć w sposób niespecyficzny, powielający efekty ogólne sformułowane dla kierunku oraz nieuwzględniający progresu kompetencji w kolejnych semestrach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

1. Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych w sposób uwzględniający, że kształcenie kompetencji językowych wspiera osiąganie efektów uczenia się we wszystkich dyscyplinach naukowych, do których został przyporządkowany kierunek.
2. Uwzględnienie w efektach uczenia się tylko tych zawodów, do wykonywania których celowo przygotowuje kształcenie na kierunku.
3. Konsekwentne i spójne stosowanie w koncepcji kształcenia i efektach uczenia się katalogu kompetencji, które są specyficznie dla zawodu specjalisty językowego.
4. Sformułowanie ogólnych efektów uczenia się w sposób:
 - a. odpowiadający koncepcji kształcenia i zgodny z przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych;
 - b. zgodny ze wszystkimi charakterystykami Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu 6;
 - c. zrozumiały i nierozbudowany.
5. Sformułowane szczegółowych efektów dla zajęć w sposób:

- a. specyficzny, niepowielający ogólnych efektów uczenia się sformułowanych dla kierunku,
 - b. uwzględniający progres i zakres kompetencji przewidzianych do opanowania w kolejnych semestrach.
6. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na kierunku filologia obejmują przede wszystkim treści związane z dyscypliną naukową językoznawstwo, które są obecne zarówno w bloku treści kierunkowych jak i specjalizacyjnych, treści dotyczące literaturoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii, treści służące rozwijaniu kompetencji komunikacyjnych w zakresie języka angielskiego oraz drugiego języka obcego, oraz treści ogólne, wspomagające kształcenie na kierunku, powiązane, na przykład z technologiami informacyjnymi i prawem własności intelektualnej.

W programie studiów zauważalna jest dominacja treści językoznawczych, co jest zgodne z koncepcją kształcenia i odzwierciedla sposób przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych. Treści powiązane z dyscypliną naukową językoznawstwo koncentrują się zarówno na elementach wiedzowych, w tym na praktycznych zastosowaniach tej wiedzy, jak i na treściach powiązanych z umiejętnościami i kompetencjami społecznymi. Zauważalne jest to zwłaszcza w modułach specjalizacyjnych: translatorskim i językoznawczym, a dobrą ilustracją tej tendencji są treści zajęć *języki specjalistyczne*, które nie tylko wyposażają studentów w wiedzę na temat podejść do definiowania i analizowania elementów i uczestników komunikacji specjalistycznej wewnątrzjęzykowej i międzyjęzykowej, ale także umożliwiają studentom udział w dyskusji i krytycznych refleksjach oraz wskazują odpowiednie źródła wiedzy i zasobów do ćwiczenia umiejętności i kompetencji potrzebnych do rozumienia i uczestniczenia w komunikacji specjalistycznej. Treści programowe w zakresie dyscypliny językoznawstwo są kompleksowe. Obejmują one zagadnienia z kanonu tematycznego językoznawstwa (np. rozróżnienie między językoznawstwem wewnętrznym a zewnętrznym czy diachronicznym a synchronicznym), a także dotyczące opisu podsystemów języka (morfologia, składnia, fonologia) i działów językoznawstwa takich jak semantyka, czy pragmatyka. Zawierają również treści szczegółowe z zakresu socjolingwistyki, translatoryki czy języków specjalistycznych. Treści językoznawcze nie zawsze są jednak w pełni specyficzne dla zajęć. Na przykład, w sylabusie zajęć *warsztat zawodowy językoznawcy* znajduje się szereg tematów, np.: przedmiot i zadania językoznawstwa ogólnego, kluczowe pojęcia z zakresu językoznawstwa oraz podstawowe problemy językoznawstwa, które nie są specyficznie powiązane z warsztatem zawodowym językoznawcy. **Rekomenduje się** zapewnienie w pełni specyficznych treści dla wszystkich zajęć powiązanych z dyscypliną naukową językoznawstwo.

Treści powiązane z dyscyplinami naukowymi literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii nadmiernie koncentrują się na podstawowych elementach wiedzowych, całkowicie przy tym pomijając zastosowania praktyczne tej wiedzy, oraz marginalizując treści powiązane z rozwijaniem umiejętności i kompetencji społecznych. Ilustruje to, na przykład kurs literatury amerykańskiej, który omawia epoki

literackie w historii literatury USA oraz reprezentatywnych dla nich twórców. Podobnie, zajęcia *kultura brytyjska i amerykańska* dotyczą elementów kultury, polityki i życia codziennego Wielkiej Brytanii i USA. Treści dotyczą również symboli narodowych, stosunków rasowych i etnicznych, mniejszości seksualnych, sztuki, teatru i muzyki. Tak sformułowane treści programowe są specyficzne dla zajęć, ale nie są kompleksowe i nie obejmują zagadnień szczegółowych z zakresu dyscyplin literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii.

Treści programowe dla zajęć mających w założeniu stanowić praktyczne przygotowanie zawodowe nie w pełni uwzględniają normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, ponieważ uwzględniają jedynie normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej tłumaczy natomiast w ograniczonym stopniu uwzględniają normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarze działalności zawodowej specjalisty językowego, również z uwagi na fakt, że ten obszar działalności zawodowej nie został precyzyjnie i konsekwentnie zdefiniowany.

Treści programowe są z reguły aktualne, choć zdarzają się przypadki opierania treści na stanie wiedzy ubiegłego stulecia. Na przykład, cztery z pięciu pozycji bibliograficznych, w karcie zajęć *gramatyka kontrastywna* pochodzą z XX wieku, w tym „The Cambridge Encyclopedia of Language” z 1966 roku i „An Introductory Polish-English Contrastive Grammar” z 1978 roku. Podobnie, w karcie zajęć *kultura brytyjska i amerykańska* pięć z sześciu pozycji bibliograficznych pochodzi z XX wieku, na przykład „Spotlight on Britain” z 1985 roku. **Rekomenduje się** zatem systemową aktualizację treści programowych zajęć.

Zaprojektowane treści programowe nie zapewniają uzyskania wszystkich efektów uczenia się sformułowanych dla zajęć z uwagi, przede wszystkim, na wadliwe sformułowanie szczegółowych efektów uczenia się, co zostało opisane w kryterium 1. Na przykład, na zajęciach *PNJA: konwersacje*, niemożliwy do osiągnięcia jest nadmiernie rozbudowany, łączący szereg rozdzielnych kompetencji i niespecyficzny dla zajęć efekt: „ma uporządkowaną podstawową wiedzę potrzebną do poprawnego i skutecznego formułowania i interpretowania wypowiedzi ustnych i pisemnych w języku angielskim (np. zasady stylistyki, interpunkcji, pisowni i gramatyki, strategie argumentacji, techniki ułatwiające zrozumienie tekstu ze słuchu), w języku polskim, z elementarną terminologią z języka łacińskiego niezbędną w komunikacji zawodowej, oraz w drugim języku obcym, zorientowaną na zastosowania praktyczne związane z wybraną sferą działalności absolwentów Filologii Angielskiej, a także zna specyfikę leksykalną różnych dziedzin życia”, ponieważ zajęcia te doskonalą mówienie w języku angielskim i nie służą rozwijaniu umiejętności pisania, w tym w języku polskim, w drugim języku obcym i z użyciem terminologii łacińskiej. Dodatkowo, treści zajęć nie umożliwiają kształtowania kompetencji praktycznych, związanych z działalnością zawodową tłumaczy lub specjalistów językowych. Ten sam efekt jest również niemożliwy do uzyskania poprzez treści zajęć *PNJA: słuchanie*, ponieważ treści te nie obejmują umiejętności interpretacji wypowiedzi pisemnych, w tym w języku polskim w drugim języku obcym i z użyciem terminologii łacińskiej. Podobnie, na zajęciach *PNJA: gramatyka praktyczna*, których treści obejmują językową wiedzę operacyjną i umiejętność jej użycia w zakresie czasów gramatycznych, części mowy czy okresów warunkowych, niemożliwe do uzyskania są szczegółowe, tożsame z ogólnymi, efekty uczenia się, takie jak: „potrafi samodzielnie przetłumaczyć w parze językowej angielski-polski teksty różnych typów”, „posiada umiejętność formułowania wypowiedzi i przygotowania wystąpień ustnych w języku angielskim na tematy związane z różnymi dziedzinami życia w sposób poprawny fonetycznie i gramatycznie, używając, stosownie do sytuacji, właściwej strategii konwersacyjnej, a także definiować, objaśniać i stosować poprawnie w języku angielskim zagadnienia właściwe dla

różnych dziedzin życia codziennego” i „ma umiejętności językowe w zakresie dyscyplin naukowych, właściwych dla filologii angielskiej, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+/C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego”, ponieważ zajęcia te nie obejmują treści dotyczących tłumaczenia, formułowania wypowiedzi i przygotowywania wystąpień ustnych ani treści powiązanych z dyscyplinami naukowymi.

Podobnie, na zajęciach z *literatury amerykańskiej*, których treści obejmują przegląd epok literackich i ich przedstawicieli, niemożliwe do uzyskania są ogólne efekty uczenia się założone dla kierunku, które błędnie umieszczono w sylabusie jako efekty szczegółowe, np.: „ma podstawową wiedzę o metodyce wykonywania zadań, normach, procedurach i dobrych praktykach stosowanych w instytucjach zatrudniających absolwentów Filologii Angielskiej, związanych z nauczaniem języka angielskiego, kulturą, literaturą, językoznawstwem angielskiego obszaru językowego, tłumaczeniami z i na język angielski oraz powiązaną działalnością naukową, np. zna różne rodzaje tłumaczeń i ich cechy charakterystyczne oraz metody pracy tłumacza; zna podstawowe metody badawcze i interpretacyjne pozwalające na analizę tekstów użytkowych, literackich i naukowych w zakresie literaturoznawstwa, kulturoznawstwa lub językoznawstwa, a także metodologię badań kontrastywnych”. Z tych samych powodów, efekt ten nie jest również możliwy do osiągnięcia za pomocą treści zajęć: *gramatyka opisowa, historia Wielkiej Brytanii i USA, wstęp do językoznawstwa czy przekład*.

Jeśli chodzi o efekty uczenia sformułowane dla kierunku, to również nie wszystkie są w pełni możliwe do uzyskania za pomocą zaprojektowanych treści programowych. Na przykład, treści programowe nie zapewniają pełnego osiągnięcia przez studentów efektu K_W02: „ma uporządkowaną, zorientowaną na zastosowania praktyczne, wiedzę podstawową z zakresu literaturoznawstwa i historii Anglii i USA, obejmującą wybrane dzieła pisarzy brytyjskich i amerykańskich, głównych przedstawicieli nurtów, gatunki literackie i utwory należące do danego nurtu lub epoki literackiej, ich związek z historią Anglii i USA, najważniejsze zagadnienia z historii Anglii i USA”, ponieważ treści nie zawierają odniesień do zastosowań praktycznych wiedzy literaturoznawczej. Podobnie, efekt niemożliwy w pełni do osiągnięcia jest efekt K_U04: „Potrafi zaplanować i realizować typowe projekty związane z językoznawstwem, literaturoznawstwem lub kulturoznawstwem angielskiego obszaru językowego, a także pracą badawczą, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowania i prezentacje wyników badań”, ponieważ treści nie dotyczą projektów literaturoznawczych i w zakresie nauk o kulturze i religii.

Ponadto treści dla części zajęć, w tym w grupie *praktyczna nauka języka angielskiego*, których realizacja przewidziana jest na kilka semestrów, np. *PNJA: gramatyka praktyczna* (semestry 1-6) i *PNJA: pisanie* (semestry 1-6) nie przypisano do kolejnych etapów kształcenia, nie wskazując tym samym na zakres treści obowiązujący w kolejnych semestrach, ani na ich progresję na różnych etapach kształcenia.

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są na ogół poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, poza efektami dla zajęć, które powielają ogólne efekty uczenia się sformułowane dla kierunku, możliwe do osiągnięcia po zakończeniu pełnego cyklu kształcenia, lub nie różnicują efektów uczenia się w kolejnych semestrach, jak w opisanych wyżej przypadkach zajęć: *literatura amerykańska, gramatyka opisowa, historia Wielkiej Brytanii i USA, wstęp do językoznawstwa, przekład* oraz modułu zajęć *praktycznej nauki języka angielskiego*.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów jest zgodna z wymaganiami. Prawidłowa jest również sekwencja zajęć w harmonogramie realizacji programu studiów: zajęcia w grupie zajęć kierunkowych poprzedzają moduły zajęć specjalizacyjnych, a zajęcia o charakterze propedeutycznym występują w programie przed modułami mającymi na celu pogłębienie wiedzy i rozwijanie umiejętności oraz kompetencji związanych z wykonywaniem zawodu tłumacza lub (nie w pełni precyzyjnie określonego) specjalisty językowego.

Kształcenie na kierunku odbywa się w formie: wykładów, seminariów, ćwiczeń, lektoratów, warsztatów i laboratoriów oraz praktyk zawodowych. Jak wynika z proporcji podanych form zajęć, na kierunku przeważają formy sprzyjającej aktywnej postawie studenta, głównie warsztaty. W tej formie prowadzone są głównie zajęcia z zakresu *praktycznej nauki języka* oraz zajęcia stanowiące praktyczne przygotowanie zawodowe.

Wymóg, zgodnie z którym program studiów powinien umożliwić studentom wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, jest spełniony. Zajęcia do wyboru według programu obejmują 44% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów. W grupie zajęć do wyboru wyszczególniono *lektorat języka obcego, seminarium dyplomowe* oraz grupę zajęć specjalizacyjnych.

Program studiów formalnie obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze punktów ECTS, ale zajęcia deklarowane jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w znaczącej części nie są prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej oraz w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Do tej grupy zajęć nieprawidłowo zaliczono wszystkie zajęcia grupy zajęć *praktyczna nauka języka angielskiego*, dla których przewidziano 59 pkt. ECTS, oraz zajęcia: *trening interpersonalny, technologia informacyjno-komunikacyjna, kultura słowa wraz z emisją głosu, wstęp do językoznawstwa, wstęp do literaturoznawstwa, historia Wielkiej Brytanii i USA, literatura brytyjska, literatura amerykańska, język angielski we współczesnej kulturze popularnej, kultura brytyjska i amerykańska, gramatyka opisowa, seminarium dyplomowe z pracą dyplomową* oraz *lektorat języka obcego*, których łączna liczba punktów ECTS wynosi 46. Wyłączenie tych zajęć, o łącznej liczbie punktów ECTS 105, z puli zajęć deklarowanych przez Uczelnię jako kształtujące umiejętności praktyczne, w wymiarze 143 ECTS dla specjalizacji tłumaczeniowej i 138 dla specjalizacji językoznawczej, powoduje, że wymóg ustawy odnośnie do liczby punktów ECTS przypisanych zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne w kształceniu na profilu praktycznym nie został spełniony.

Program studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu językowemu, a ich wymiar umożliwia osiągnięcie poziomu C1 ESOKJ dla języka kierunkowego (mimo nieprecyzyjnych wskazań Uczelni co do zakładanego poziomu języka angielskiego) i poziomu B2 ESOKJ dla drugiego języka obcego.

Program studiów nie obejmuje zajęć z dziedziny nauk społecznych w wymaganym wymiarze co najmniej 5 punktów ECTS.

Metody kształcenia stosowane na kierunku są różnorodne i w większości specyficzne dla zajęć. Dobór metod kształcenia skorelowany jest z celami poszczególnych zajęć, zaplanowanych do realizacji treści programowych, a także formy zajęć. W przypadku wykładów stosuje się najczęściej metody podające, takie jak wykład informacyjny czy konwersatoryjny, któremu towarzyszy wykorzystanie prezentacji multimedialnej. Jeśli chodzi o zajęcia prowadzone w formie ćwiczeń, warsztatów i laboratoriów, metody kształcenia obejmują m. in. metody problemowe (w tym aktywizujące) takie jak symulacje, dyskusje,

burze mózgow czy studia przypadku. Wykorzystywane są również metody projektowe. Tak dobrane metody są zorientowane na studentów, motywują ich do samodzielności i aktywnego udziału w procesie uczenia się, lecz nie zawsze umożliwiają wykonywanie czynności praktycznych. W przypadku zajęć powiązanych z przygotowaniem do zawodu tłumacza można zauważyć odpowiedni dobór metod kształcenia (np. symulacje sytuacji rzeczywistych występujących podczas tłumaczeń ustnych czy wykonywanie tłumaczeń pisemnych z wykorzystaniem narzędzi CAT), lecz w przypadku zajęć w założeniu przygotowujących do wykonywania zawodu specjalisty językowego nie zostały wskazane w kartach zajęć metody kształcenia umożliwiające wykonywanie specyficznych dla tego zawodu czynności praktycznych, choć do pewnego stopnia były one dostrzegalne w czasie hospitacji zajęć, np. zajęć *warsztat zawodowy językoznawcy* i *gramatyka kontrastywna*. **Rekomenduje się** wskazanie w sylabusach zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu specjalisty językowego metod kształcenia umożliwiających wykonywanie specyficznych dla tego zawodu czynności praktycznych

Metody kształcenia umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka angielskiego na poziomie C1, a także drugiego języka obcego na poziomie B2. Metody te obejmują m. in. dyskusje, burze mózgow, odrywanie ról, pracę z podręcznikiem, pracę z tekstem, nagrania własne i ćwiczenia praktyczne. Metody kształcenia umożliwiają również dostosowanie procesu uczenia się, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Metody i techniki kształcenia na odległość są wykorzystywane pomocniczo.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk zawodowych zostały skonstruowane wadliwie. W dużej mierze powtarzają nieprawidłowości dotyczące efektów opisane w ocenie spełnienia kryterium 1. Zbyt duża złożoność efektów, łączenie różnych kompetencji, generują problemy z ich weryfikacją (np. „potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role przy wykonywaniu wspólnych projektów i uczestniczeniu w dyskusji, jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania translatorskie i zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie”). Powiązaną nieprawidłowością jest niezrozumiałe brzmienie efektów, czego powyżej przytoczony jest również dobrym przykładem. Kolejną, to ich niespecyficzność w odniesieniu do ról zawodowych, których praktyka dotyczy – poza zawodem tłumacza, nie można określić, jakiego zawodu/ roli zawodowej efekty dotyczą. Dodatkowo, często formułowane są alternatywnie, z użyciem spójnika „lub”, więc nie jest jasne, czy wszyscy studenci osiągają komplet efektów np. „posiada podstawowe umiejętności w zakresie oceny jakości usług związanych z kulturą, literaturą lub językoznawstwem angielskiego obszaru językowego, z powiązaną działalnością naukową, medialną, promocyjno-reklamową lub tłumaczeniową”. Jednocześnie, cytowany efekt to kolejny efekt niezrozumiały, ze zwielokrotnionymi kompetencjami. Kolejną wadą w ramach efektów dla praktyk jest ich powtarzalność – nie różnią się ani pomiędzy specjalnościami studiów, ani pomiędzy kolejnymi etapami praktyk, choć, deklaratywnie, zakłada się ich progresję i zróżnicowanie, których *de facto*, nie uwzględniono. Stąd, na kolejnych etapach – oddzielnie zaliczanych i ocenianych – student osiąga te same efekty uczenia się i jest za to samo wielokrotnie oceniany. Istotnym problemem jest brak uwzględnienia kompetencji w zakresie tłumaczenia, pisemnego, czy też ustnego, a także innych elementów / kompetencji zadeklarowanych w koncepcji kształcenia. Pociąga to za sobą brak powiązania z efektami uczenia się określonymi dla innych zajęć i grup zajęć w programie studiów np. zajęć *tłumaczenia poświadczane* (tu efekt: „posiada podstawowe

umiejętności w zakresie samodzielnego przekładu tekstów użytkowych i specjalistycznych z języka angielskiego na język polski i odwrotnie”, „... problemów związanych z przekładem ustnym i pisemnym i związanymi z nimi sytuacjami komunikacyjnymi”), *warsztat zawodowy językoznawcy* (efekt: „potrafi przygotować wniosek o przyznanie środków na realizację projektu profesjonalnego związanego ze strefą działalności dotyczącą komunikacji masowej, ogólnej, medialnej i specjalistycznej, wykorzystując odpowiednie źródła i procedury, w języku angielskim i w języku polskim”). W konsekwencji, student podczas praktyki nie realizuje jej celów – nie tłumaczy, nie weryfikuje w autentycznej sytuacji zawodowej kompetencji uzyskanych na innych zajęciach. Co więcej, efekty dla praktyk powielają te określone dla zajęć, a te, z kolei, efekty przyjęte dla kierunku – np. dla zajęć *warsztat zawodowy językoznawcy*: „ma uporządkowaną wiedzę podstawową z zakresu zastosowania języka angielskiego, zorientowaną na zastosowania praktyczne”. Kolejny problem to uwzględnianie kompetencji dotyczących działania na rynku usług edukacyjnych, podczas gdy Uczelnia zaprzestała kontynuacji kształcenia na specjalizacji nauczycielskiej. **Rekomenduje się** dostosowanie katalogu efektów do obecnie obowiązującej koncepcji kształcenia, która nie uwzględnia przygotowania do nauczania języka angielskiego.

Treści programowe przyjęte dla praktyk nie zostały sformułowane prawidłowo, gdyż powielają problemy zdiagnozowane w odniesieniu do efektów uczenia się, a także nie umożliwiają osiągnięcia pełnego katalogu efektów np. wszystkich efektów z kategorii wiedzy oraz kompetencji społecznych. Dodatkowo, są sformułowane w sposób generyczny, bez uwzględnienia treści wynikających z efektów, na przykład wiedzy nt. odbiorców usług tłumaczeniowych, metod diagnozowania potrzeb takich odbiorców, metod oceny jakościowej. Co więcej, przyjęte treści są redundantne w odniesieniu do efektów. Znalazły się tu, dla przykładu, treści dotyczące księgozbioru i elektronicznego oprzyrządowania (automatycznych programów tłumaczących, słowników, zasobów internetowych), podczas gdy w żadnym z efektów nie odnotowano kompetencji dotyczących wykorzystania tego rodzaju narzędzi.

Wymiar praktyk określony w programie studiów nie jest prawidłowy – zgodnie z programem studiów, „co najmniej 3 miesiące”, realizowane w trzech etapach po 240 godzin. Jest to założenie niezgodne z zapisem Ustawy, w myśl którego program studiów o profilu praktycznym przewiduje praktyki zawodowe w wymiarze co najmniej 6 miesięcy na studiach I stopnia. Zgodnie z sylabusami praktyk, odbywają się one od semestru 1 do semestru 6 włącznie. W przypadku początkowych semestrów studiów nie ma możliwości osiągnięcia celów praktyki ani efektów uczenia się, gdyż student nie posiada wystarczającej wiedzy, umiejętności i kompetencji, stanowiących podbudowę do realizacji praktyk. Dodatkowo, warunkiem rozpoczęcia praktyki jest zaliczenie PNJA – tłumaczenia, więc nielogiczne jest, aby praktykę planować w semestrze 1, gdyż student nie miał możliwości uzyskania zaliczenia tych zajęć przez rozpoczęciem praktyki. Problemem powiązany jest zaliczanie praktyki raz po jednym semestrze jej realizacji, innym razem po dwóch – dopuszcza się realizację jednego etapu praktyki przez dwa semestry i zalicza ją na koniec ostatniego, co przeczy zasadom systemu bolońskiego, w tym przenoszenia osiągnięć.

Sumaryczna liczba punktów ECTS zaplanowana na praktyki wynosi 27 ECTS. Biorąc pod uwagę wielokrotnie powtarzające się efekty, nakład pracy wyrażony w godzinach oraz punktach ECTS na osiągnięcie tych efektów jest znacznie przeszacowany, gdyż można je osiągnąć w czasie o 2/3 niższym, podczas tylko jednego z etapów praktyki, a przewidziano trzy.

Umieszczenie praktyk w planie studiów nie jest właściwe. Po pierwsze, harmonogram realizacji praktyk uwidoczniiony w planie studiów nie jest spójny z określonym w sylabusie praktyk. Sylabus i program studiów deklarują trzy etapy po 240 godzin i 9 ECTS w każdym roku studiów z zaliczeniem rocznym, podczas gdy plan studiów zakłada 5 etapów, pierwszy w semestrze 2 – 240 godzin i 9 ECTS, kolejne cztery w semestrach 3-6 po 120 godzin, przy czym w semestrach 3 i 4 po 4 ECTS, a w semestrach 5 i 6 po 5 ECTS. Rozbieżność jest więc duża, a dodatkowo, założenie zaliczenia rocznego nie jest prawidłowe w świetle obowiązującego prawa. W odniesieniu do harmonogramu praktyk pojawia się kolejny problem – niewłaściwie, niezgodnie z zasadami przypisywania punktów ECTS, określone punkty ECTS w semestrach 5 i 6, gdzie liczba ta została zawyżona o 1 ECTS dla każdego z semestrów (za 120 godzin nakładu pracy przyznano 5 ECTS).

Dobór miejsc praktyk nie jest właściwy. Nawet gdy praktyka odbywa się w biurze tłumaczeń, nie zawsze pozwala na osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się np. „posiada podstawowe umiejętności w zakresie oceny jakości usług związanych z kulturą, literaturą i językoznawstwem angielskiego obszaru językowego, z powiązaną działalnością naukową, medialną, promocyjno-reklamową lub tłumaczeniową”. Gdy ma miejsce w innych podmiotach, generycznie określonej grupie, gdzie kluczem do sukcesu jest korzystanie z języka angielskiego w codziennej działalności operacyjnej, a także kryteria, określone przez Uczelnię, których spełnienie nie warunkuje możliwości osiągnięcia efektów, więc dobór praktykodawców raz pozwala, a raz nie na ich osiągnięcie.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk obejmują przedłożenie przez studenta dokumentacji praktyk zawierającej: plan praktyki studenta, opis przebiegu praktyki oraz opinię zakładowego opiekuna praktyk o studencie, która zawiera punktową ocenę efektów uczenia się dokonaną przez tego opiekuna (0-5 pkt/efekt). Uczelniany opiekun praktyk zalicza praktykę w oparciu o liczbę punktów przyznanych przez opiekuna zakładowego oraz zapisy w dokumentacji praktyki. Zbiór stosowanych metod i wykorzystywane narzędzia są właściwe, ale niekompletne. Nie zawierają próbek prac studenta, komentarzy jakościowych opiekuna zakładowego, opisów konkretnych zadań i sytuacji zawodowych. Problemem jest również sposób wykorzystania narzędzi oraz zbyt wąski zakres informacji, na podstawie których zaliczający potwierdza osiągnięcie komplectu efektów uczenia się. Nie ma także pewności czy student dowiedział się, co wykonał poprawnie, a nad czym powinien jeszcze popracować. Tych samych wiadomości nie otrzymują również: uczelniany opiekun i koordynator. Opiekunowie nie znają warunków, w jakich prace były wykonywane, wykorzystywanej infrastruktury. Skutkuje to brakiem ich wiedzy nt. zakresu zrealizowanych treści kształcenia. Brak informacji, z kolei, o odbiorach końcowych produktów przygotowywanych przez studenta, sposobie wykonywania zadań (zespołowy czy indywidualny) dodatkowo uniemożliwia weryfikację efektów uczenia się. Sformułowana punktowa ocena efektów nie jest wystarczająca choćby z uwagi na kompetencje opiekuna zakładowego, niebędącego nauczycielem akademickim, nieznanego programu studiów w całości. Dodatkowo, z drugiej strony, kryteria oceny przez opiekuna zakładowego nie są znane osobie zaliczającej praktykę. Biorąc powyższe pod uwagę, stosowane metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się dla praktyk nie umożliwiają kompleksowego i skutecznego sprawdzenia ani realnej oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów.

Liczba opiekunów praktyk z ramienia Uczelni jest wystarczająca. Opiekun zakładowy, to zazwyczaj jedna osoba wyznaczana przez przyjmujący zakład pracy, co również zaspakaja potrzebę procesu dydaktycznego. Zastrzeżenia budzą jednak kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje zakładowych opiekunów praktyk, tym bardziej, że Uczelnia nie sprecyzowała formalnych kryteriów, jakie takie osoby powinny spełniać w zakresie ich doświadczenia i kompetencji, w szczególności

poziomu biegłości językowej. **Rekomenduje się** określenie jasnych kryteriów doboru opiekuna zakładowego dla każdej specjalizacji w taki sposób, aby posiadał on kompetencje do weryfikowania i oceny osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się zaplanowanych do osiągnięcia przez studenta tej ścieżki podczas praktyk. Miejsca praktyk są weryfikowane pod kątem udostępnianej studentowi podczas praktyk infrastruktury. Problemem jest jednak zbyt lakoniczne sformułowanie kryteriów, a w wyniku ich stosowania nie można w pełni ocenić, czy np. warunki pracy pozwalają na prace grupową, projektową, czy posiadane oprogramowanie zawiera software profesjonalnego tłumacza, czy dostępne są narzędzia do diagnozowania szerokiego wachlarza potrzeb odbiorców usług itd. **Rekomenduje się** udoskonalenie kryteriów doboru miejsca praktyki pod kątem posiadanej i udostępnianej podczas praktyk przez podmiot infrastruktury w taki sposób, aby umożliwiała weryfikację zakładu pracy pod kątem możliwości osiągania wszystkich efektów uczenia się oraz realizacji wynikających z nich treści.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady – regulamin praktyk, instrukcje praktyk, sylabusy. Określają one zasady organizacji, termin odbywania praktyk, wskazują osoby odpowiedzialne za organizację i nadzór nad praktykami, w tym precyzują ich zadania oraz zakres odpowiedzialności, obowiązki studenta, a także warunki zaliczenia. Odnoszą się również do wymogów, jakie spełniać muszą miejsca praktyk. Nie określono reguł zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta, warunków kwalifikowania na praktykę, trybu i formy przeprowadzania hospicacji praktyk, zasad współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk, a także ich sposobów komunikowania się.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, lecz dobór ten jest raz prawidłowy, raz nieprawidłowy, o czym już pisano w ocenie i sformułowano rekomendację. Student ma możliwość samodzielnego wskazania miejsca odbywania praktyki, ale procedura zatwierdzania takiego miejsca nie została formalnie określona.

Wewnętrzne procedury jakościowe zakładają systematyczną kontrolę i monitoring realizacji praktyk zawodowych. Do mechanizmów mających na celu doskonalenie programu praktyk należy m.in. analiza prowadzona przez koordynatora praktyk pod kątem stosowania zapisów regulaminu i instrukcji praktyk. Analizowane są również ankiety studenckie wypełniane po kończeniu praktyk, tworzone są rankingi placówek, a także arkusze zmian w organizacji praktyk wynikające ze zmian w programie. Monitorowany jest również system weryfikacji efektów osiągniętych w wyniku realizacji praktyk. W końcu, studenci dokonują również samooceny umiejętności i kompetencji społecznych osiągniętych podczas praktyk poprzez wypełnienie dedykowanego im kwestionariusza. W ocenie efektów dotyczących praktyk biorą więc udział zarówno pracodawcy, oceniając praktykę, a także studenci. Pomimo wielu prowadzonych analiz, zestawień i formułowania wniosków, Uczelnia nie uściśliła, w jaki sposób wyniki tych działań są wykorzystywane do doskonalenia programu praktyk. Przyjęte procedury, w tym narzędzia ewaluacyjne, nie umożliwiają rzetelnej oceny. W efekcie, nie skutkują doskonaleniem programu praktyk i jego realizacji. Potwierdzeniem tego problemu jest brak właściwej diagnozy stanu faktycznego ze strony Uczelni - nie zdiagnozowano nieprawidłowości odnoszących się do sformułowanych efektów uczenia się, treści programowych czy doboru miejsc praktyki i ich infrastruktury, a także opiekunów praktyk w zakładach pracy. System zapewnienia jakości w odniesieniu do praktyk nie działa skutecznie.

Rozplanowanie zajęć jest zgodne z zasadami higieny pracy i nauki, umożliwia studentom systematyczną naukę i efektywne wykorzystanie czasu przeznaczony na udział w zajęciach oraz samodzielne uczenie się. Czas przewidziany na sesje egzaminacyjne jest prawidłowy, a okres przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia ich weryfikację oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z przyjętą na kierunku koncepcją kształcenia, ponieważ odzwierciedlają odpowiadają przyporządkowaniu kierunku do naukowych językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii. W odniesieniu do językoznawstwa, uwypuklają one wiodącą rolę tej dyscypliny i koncentrują się zarówno na elementach wiedzowych, w tym na praktycznych zastosowaniach tej wiedzy, jak i na treściach powiązanych z umiejętnościami i kompetencjami społecznymi. Treści językoznawcze są kompleksowe, ale nie zawsze specyficzne. Treści powiązane z dyscyplinami literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii ograniczają się do podstawowych zagadnień i nie obejmują wiedzy strukturalnej z zakresu tych dyscyplin oraz jej zastosowań. Treści programowe zajęć stanowiących praktyczne przygotowanie zawodowe nie w pełni uwzględniają normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, ponieważ nie odnoszą się do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych powiązanych ze wszystkimi zawodami wymienionymi w koncepcji kształcenia. Treści programowe są nie zawsze aktualne i wielu przypadkach nie zapewniają osiągnięcia efektów uczenia się sformułowanych dla zajęć. Treści programowe dla zajęć realizowanych przez kilka semestrów w większości przypadków nie zostały odpowiednio przyporządkowane do kolejnych etapów kształcenia i nie wykazują zróżnicowania w poziomie zaawansowania oraz progresji. Treści nie zapewniają również osiągnięcia wszystkich ogólnych efektów uczenia się, w tym kluczowego dla kierunku filologia o profilu praktycznym efektu uczenia się, który odnosi się do strukturalnej wiedzy w dyscyplinie literaturoznawstwa o i jej zastosowań w działalności zawodowej właściwej dla kierunku.

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są na ogół poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, poza efektami dla zajęć, które powielają ogólne efekty uczenia się sformułowane dla kierunku.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów jest zgodna z wymaganiami. Prawidłowa jest również sekwencja zajęć w harmonogramie realizacji programu studiów, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych jest prawidłowa. Wymóg dotyczący wyboru zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS jest spełniony. Program studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu językowemu, a ich wymiar umożliwia osiągnięcie poziomu C1 ESOKJ dla języka kierunkowego i poziomu B2 ESOKJ dla drugiego

języka obcego. Program studiów nie obejmuje zajęć z dziedziny nauk społecznych w wymaganym wymiarze co najmniej 5 punktów ECTS.

Plan studiów formalnie obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, ale zajęcia te w większości nie są prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej, co oznacza, że wymóg dotyczący przepisowego wymiaru pkt. ECTS uzyskanych w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne nie jest spełniony. Metody kształcenia stosowane na kierunku są różnorodne i w większości specyficzne dla zajęć, są zorientowane na studentów, motywują ich do samodzielności i aktywnego udziału w procesie uczenia się, lecz nie zawsze umożliwiają wykonywanie czynności praktycznych. Metody kształcenia umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka angielskiego na poziomie C1, a także drugiego języka obcego na poziomie B2 i umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów nie w pełni zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Rozplanowanie zajęć jest zgodne z zasadami higieny pracy i nauki, umożliwia studentom systematyczną naukę i efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach oraz samodzielne uczenie się.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

- 1) nieuwzględnienia w treściach programowych zajęć w dyscyplinach literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii wiedzy strukturalnej w tych dyscyplinach i jej praktycznych zastosowań;
- 2) nieuwzględnienia w treściach programowych norm i zasad, a także aktualnego stanu praktyki w działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy specjalisty językowego;
- 3) doboru treści programowych, który nie zapewnia osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się sformułowanych dla zajęć i dla kierunku;
- 4) niezapewnienia zajęć z dziedziny nauk społecznych w wymaganym wymiarze co najmniej 5 punktów ECTS;
- 5) niezapewnienia zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze;
- 6) nieprawidłowości w zakresie praktyk zawodowych, w tym dotyczące: efektów uczenia się oraz treści kształcenia, wymiaru praktyk, harmonogramu realizacji praktyk, nakładu czasu pracy wyrażonego w ECTS, metod weryfikacji efektów uczenia się, niekompletności formalnych zasad dotyczących organizacji i realizacji praktyk, w tym braku formalnej procedury zatwierdzania miejsca praktyk samodzielnie wskazanego przez studenta, systemu oceny i zapewnienia jakości w zakresie praktyk, ich programu, efektów uczenia się i in.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Zaleca się:

1. Uwzględnienie w treściach programowych zajęć w dyscyplinach literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii wiedzy strukturalnej w tych dyscyplinach i jej praktycznych zastosowań.
2. Uwzględnienie w treściach programowych norm i zasad, a także aktualnego stanu praktyki w działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy specjalisty językowego.
3. Dobór treści programowych w sposób zapewniający osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się sformułowanych dla zajęć i dla kierunku.
4. Zapewnienie zajęć z dziedziny nauk społecznych w wymaganym wymiarze co najmniej 5 punktów ECTS.
5. Zapewnienie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze.
6. W zakresie praktyk zawodowych:
 - a. określenie dla każdego etapu praktyk zawodowych odrębnych efektów uczenia się oraz treści programowych, specyficznie dla ról zawodowych, w sposób zrozumiały, a także dostosowanie do nich treści kształcenia umożliwiających ich osiągnięcie;
 - b. określenie wymiaru praktyk i ustalenie harmonogramu ich realizacji, zgodnie z obowiązującymi przepisami, a także przypisanie praktykom właściwej liczby punktów ECTS, odpowiadającej faktycznej wielkości nakładu pracy studenta na osiągnięcie efektów uczenia się i w sposób zgodny z zapisami Ustawy;
 - c. zapewnienie metod weryfikacji efektów uczenia się w taki sposób, aby były kompleksowe i umożliwiały przeprowadzanie tej oceny przez uczelnianego opiekuna praktyk;
 - d. uzupełnienie formalnych zasad dotyczących organizacji i realizacji praktyk, w tym procedury zatwierdzania miejsca praktyk samodzielnie wskazanego przez studenta;
 - e. udoskonalenie systemu zapewnienia jakości praktyk w taki sposób, aby umożliwił diagnozowanie nieprawidłowości i określał sposoby wykorzystywania wyników przeglądów w rozwoju i doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.
7. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki i tryb przyjęcia na studia w Olsztyńskiej Szkole Wyższej określają Uchwały Senatu. Warunki rekrutacji na kierunek filologia są przejrzyste, nie są jednak w pełni selektywne i nie umożliwiają doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności w zakresie znajomości języka angielskiego na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Podstawą przyjęcia na studia pierwszego stopnia w OSW jest wynik egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości. Dodatkowym warunkiem przyjęcia na studia pierwszego stopnia na kierunku filologia jest pozytywna ocena z języka angielskiego na świadectwie maturalnym lub odpowiedni certyfikat językowy na poziomie B2 ESOKJ.

W przypadku niespełnienia jednego z powyższych wymogów, kandydat musi podejść do rozmowy predyspozycyjnej ze znajomości języka angielskiego i uzyskać pozytywny wynik. W przypadku poświadczenia znajomości języka angielskiego certyfikatem językowym określony został oczekiwany poziom językowy (B2 ESOKJ) W przypadku rozmowy predyspozycyjnej określono kryteria oceny (biegłość komunikacji, płynność, artykulacja, poprawność językowa, zasób słownictwa) oraz przypisaną im wartość punktową. Brak jednak jasno określonego sposobu porównywania wyników dla wszystkich dokumentów poświadczających znajomość języka, co wiąże się z faktem, że rekrutacja na kierunek nie odbywa się na zasadzie konkursu w wyniku stworzenia listy rankingowej kandydatów.

Jednocześnie warunki rekrutacji są bezstronne i zapewniają równe szanse w podjęciu studiów na kierunku kandydatom posiadającym różne typy świadectwa maturalnego (tzw. „stara” i „nowa” matura) oraz różne dokumenty potwierdzające znajomość języka angielskiego. W odrębnych przepisach określono również warunki ubiegania się o przyjęcie na studia przez cudzoziemców. Zasady rekrutacji przewidują również możliwość odpowiedniego dopasowania formy rekrutacji i jej przebiegu dla osób z niepełnosprawnością.

Uchwała o warunkach i trybie przyjęcia na studia uwzględnia informację o oczekiwanych minimalnych kompetencjach cyfrowych kandydatów. W przypadku konieczności wykorzystania platformy, na której realizowane mogą być zajęcia, Uczelnia przewiduje przeprowadzenie szkolenia dla studentów rozpoczynających pracę na platformie oraz zapewnia udostępnienie instrukcji.

Procedury dotyczące potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów określa regulamin będący załącznikiem do uchwały Senatu Uczelni. Weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów dokonuje na wniosek kandydata Wydziałowa Komisja ds. Uznawania Efektów Uczenia się, którą powołuje Dziekan. Regulamin określa warunki ubiegania się o potwierdzenie efektów uczenia się oraz przebieg oceny. Opisane procedury zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej jednostce organizacyjnej OSW lub w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Warunki te określono w Regulaminie studiów. Wniosek o uznanie efektów uczenia się składa student do Dziekana Wydziału. Warunkiem przeniesienia potwierdzonych efektów uczenia się wyrażonych w punktach ECTS jest zbieżność tych efektów z efektami dla zajęć określonych w programie studiów. Dziekan może wyznaczyć różnice programowe, które student zobowiązany jest zrealizować w ramach wyznaczonych zajęć.

Zasady i procedury dyplomowania nie są trafne i specyficzne dla kierunku i nie zapewniają osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Wymagania formalne i merytoryczne w odniesieniu do pracy dyplomowej, zasady dopuszczenia do egzaminu dyplomowego oraz procedury związane z egzaminem dyplomowym określa Regulamin studiów na poziomie Uczelni oraz Zalecenia dotyczące przygotowania pracy dyplomowej na Wydziale Nauk Humanistyczno-Społecznych i Technicznych. Na kierunku filologia prace dyplomowe powstają w ramach zajęć *seminarium dyplomowe z pracą dyplomową*. Treści programowe zawarte w sylabusie dla tych zajęć odnoszą się jedynie do wymogów formalnych oraz techniki konstruowania i pisanie pracy. Żaden z wyżej wymienionych dokumentów nie precyzuje, w jakich dyscyplinach mogą powstawać prace na kierunku

filologia. Efekty uczenia sformułowane dla zajęć *seminarium dyplomowe z pracą dyplomową* odnoszą się do kilku dyscyplin i subdyscyplin, nie wskazując jednocześnie na dyscyplinę wiodącą, którą jest językoznawstwo, np. „ma podstawową [sic!] wiedzę o metodyce wykonywania zadań, normach, procedurach i dobrych praktykach stosowanych w instytucjach zatrudniających absolwentów Filologii Angielskiej, związanych z nauczaniem języka angielskiego, kulturą, literaturą, językoznawstwem angielskiego obszaru językowego, tłumaczeniami z i na język angielski oraz powiązaną działalnością naukową, np. zna różne rodzaje tłumaczeń i ich cechy charakterystyczne oraz metody pracy tłumacza; zna podstawowe metody badawcze i interpretacyjne pozwalające na analizę tekstów użytkowych, literackich i naukowych w zakresie literaturoznawstwa, kulturoznawstwa lub językoznawstwa, a także metodologię badań kontrastywnych”. Zasady i procedury dyplomowania nie stawiają również wymogu aplikacyjnego i wdrożeniowego charakteru prac dyplomowych powstających na kierunku, który jest specyficzny dla profilu praktycznego. Zgodnie z Regulaminem studiów „w pracy dyplomowej student powinien wykazać się umiejętnością stosowania metodologii badań naukowych, znajomości źródeł i literatury przedmiotu w zakresie opracowywanego tematu, umiejętność właściwego skomponowania rozprawy, logicznej argumentacji i prawidłowego wyciągania wniosków oraz ścisłego formułowania sądów”.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się. Zasady związane z zaliczaniem zajęć, organizacją egzaminów, zaliczaniem, składaniem pracy dyplomowej i organizacją egzaminu dyplomowego zostały opisane w Regulaminie studiów. W Regulaminie studiów zostały również szczegółowo opisane sposoby adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością, takie jak np. zmiana formy lub wydłużenie czasu egzaminu, możliwość korzystania ze specjalistycznego sprzętu lub zmiany sali egzaminacyjnej. Dodatkowo dla każdego zajęcia opisano w sylabusach formy ich zaliczenia.

Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. W Regulaminie studiów określono skalę stosowanych ocen. Kryteria przyznawania oceny dla poszczególnych zajęć określa prowadzący i przekazuje studentom na pierwszych zajęciach. W Regulaminie określono również zasady wyliczenia końcowego wyniku studiów, na który składa się średnia arytmetyczna ocen przewidzianych planem studiów, ocena pracy dyplomowej i ocena z egzaminu dyplomowego. Praca dyplomowa podlega ocenie opiekuna pracy i recenzenta. Recenzje sporządzane są według przyjętego w Uczelni formularza oceny pracy dyplomowej, w którym punktowo oceniane są poszczególne elementy pracy dyplomowej (np. zgodność treści pracy z tytułem, poprawność sformułowania przedmiotu, celu badań i hipotez badawczych, umiejętność interpretacji i krytycznej analizy treści zawartych w opracowaniach naukowych, umiejętność planowania i realizacji prac naukowych, poprawność stylistyczna, gramatyczna i ortograficzna). Następnie suma punktów przeliczenia jest na ocenę według skali podanej w formularzu. Należy zaznaczyć, że żadne z kryteriów oceny pracy dyplomowej nie odnosi się do wdrożeniowego charakteru pracy, nie jest zatem oceniana jej aplikacyjność, a jedynie sposób przeprowadzenia badań o charakterze podstawowym. **Rekomenduje się** włączenie do zestawu kryteriów oceny pracy dyplomowej kryterium odnoszącego się do możliwości zastosowania jej wyników w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określa Regulamin studiów. Osiągnięcia studenta odnotowywane są w protokołach zaliczeń oraz w kartach okresowych osiągnięć studenta. Prowadzący zajęcia jest zobowiązany do podania wyników egzaminu lub zaliczenia w terminie 14 dni od jego przeprowadzenia. W przypadku egzaminów lub zaliczeń w formie pisemnej student ma prawo wglądu do ocenionej pracy pisemnej w terminie 14 dni od ogłoszenia wyników. Zgodnie z Zaleceniami dotyczącymi przygotowania pracy dyplomowej na Wydziale Nauk Humanistyczno-Społecznych i Technicznych OSW student ma prawo zapoznać się z recenzjami swojej pracy dyplomowej najpóźniej w dniu egzaminu dyplomowego. **Rekomenduje się** wprowadzenie zapisu określającego konieczność udostępnienia recenzji pracy dyplomowej do wglądu studenta w terminie wcześniejszym niż w dniu egzaminu dyplomowego.

Zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się określa Regulamin studiów. Student ma prawo do złożenia odwołania do Dziekana w przypadku nieuznania przez egzaminatora przedstawionego w ustalonym terminie usprawiedliwienia nieobecności na egzaminie. Student ma prawo do złożenia wniosku o egzamin komisyjny w przypadku uzasadnionych wątpliwości co do formy, przebiegu bądź obiektywności oceny na egzaminie poprawkowym w terminie 14 dni od daty ogłoszenia wyników egzaminu poprawkowego. W uzasadnionych przypadkach z wnioskiem o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego może wystąpić Dziekan, nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia lub odpowiedni organ samorządu studenckiego. Skład osobowy komisji egzaminacyjnej ustala Dziekan.

Prace dyplomowe podlegają sprawdzeniu przez Jednolity System Antyplagiatowy, które zleca i weryfikuje promotor. Raport JSA musi być złożony wraz pracą dyplomową w dziekanacie. Niespełnienie przez pracę kryteriów JSA uniemożliwia studentowi przystąpienie do egzaminu dyplomowego.

Obecnie na kierunku filologia nie są stosowane metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się za pomocą metod i technik kształcenia na odległość. Metody te stosowane były podczas zawieszenia zajęć w trybie stacjonarnym i prowadzenia zajęć zdalnych w związku z sytuacją epidemiczną. Dostępne w Uczelni platformy e-learningowych pozwalały na identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów.

Metody weryfikacji efektów uczenia się na ocenianym kierunku są różnorodne i specyficzne w zakresie weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Najczęściej stosowane metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie wiedzy są: egzamin końcowy pisemny lub ustny, test pisemny zawierające pytania otwarte i zamknięte; w zakresie umiejętności: praca pisemna, analiza i opracowanie tekstu, prezentacja multimedialna, tłumaczenie pisemne, tłumaczenie ustne, projekt badawczy, opracowanie zadań problemowych; w zakresie kompetencji społecznych: projekt przygotowywany w grupie, ocena wypowiedzi ustnej, ocena udziału w dyskusji. Co do zasady dobór metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się jest właściwy i pozwala na weryfikację wszystkich kategorii efektów uczenia się, jednak właściwa ocena osiągnięcia przez studentów szczegółowych efektów uczenia się nie jest możliwa ze względu na wadliwe sformułowanie efektów dla większości zajęć (co zostało wykazane w ocenie Kryterium nr 1).

Metody weryfikacji stosowane w ramach zajęć specjalnościowych takie jak tłumaczenie pisemne, tłumaczenie ustne, projekt grupowy (np. w ramach zajęć *warsztat zawodowy tłumacza, tłumaczenia ustne, tłumaczenia specjalistyczne, przekład literacki*) umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych oraz przygotowania do działalności zawodowej tłumacza.

Efekty uczenia się dla praktyk zawodowych weryfikowane są za pomocą oceny realizacji planu praktyk dokonywanej przez opiekuna praktyk, opisu przebiegu praktyki przygotowanego przez studenta, wypełnienie formularza oceny praktyk przez zakładowego opiekuna praktyk oraz samoocenę studenta. W założeniu metody te umożliwiają weryfikację osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, nie są jednak właściwie stosowane, co przedstawiono w załączonych tabelach.

Ogólnie przyjęte metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie kompetencji językowych, takie jak egzamin ustny lub pisemny, test pisemny, prace pisemne, prace tłumaczeniowe pisemne, tłumaczenia ustne, kolokwia i prezentacje studenckie umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka angielskiego na poziomie C1 ESOKJ. Kompetencje językowe weryfikowane są przede wszystkim w ramach grupy zajęć *praktyczna nauka języka angielskiego (PNJA)*. Kompetencje językowe są również częściowo weryfikowane na zajęciach kierunkowych oraz specjalnościowych, zwłaszcza w zakresie specjalności tłumaczeniowej.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są częściowo uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników. Przedłożone do analizy prace etapowe i egzaminacyjne w większości nie potwierdzają osiągnięcia przez studentów wszystkich szczegółowych efektów uczenia się dla zajęć z uwagi na wadliwe sformułowanie tych efektów. Na przykład, egzamin pisemny dla zajęć *gramatyka opisowa* nie weryfikuje niemożliwego do zrealizowania w ramach tych zajęć, niespecyficznego efektu „ma podstawową wiedzę o metodyce wykonywania zadań, normach, procedurach i dobrych praktykach stosowanych w instytucjach zatrudniających absolwentów Filologii Angielskiej, związanych z nauczaniem języka angielskiego, kulturą, literaturą, językoznawstwem angielskiego obszaru językowego, tłumaczeniami z i na język angielski oraz powiązaną działalnością naukową, np. zna różne rodzaje tłumaczeń i ich cechy charakterystyczne oraz metody pracy tłumacza; zna podstawowe metody badawcze i interpretacyjne pozwalające na analizę tekstów użytkowych, literackich i naukowych w zakresie literaturoznawstwa, kulturoznawstwa lub językoznawstwa, a także metodologię badań kontrastywnych”. Podobnie egzamin pisemny oraz prace etapowe dla zajęć wstęp do literaturoznawstwa nie weryfikują niemożliwych do realizacji na tych zajęciach niespecyficznym dla nich efektów związanych z wiedzą językoznawczą, np. „potrafi opisać wybrane aspekty językoznawstwa i literaturoznawstwa wymienić przedstawicieli różnych teorii i posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w zakresie gramatyki opisowej, np. potrafi opisać strukturę składniową zdania”. Przedłożone do analizy prace etapowe w postaci testów zamkniętych lub otwartych wskazują na osiągnięcie przez studentów części efektów uczenia się w zakresie wiedzy. Analizowane prace etapowe w formie egzaminów wymagających dłuższych wypowiedzi, np. interpretacji fragmentów tekstów literackich (*literatura brytyjska*), w formie prezentacji studenckich (wstęp do literaturoznawstwa), lub pisemnych prac tłumaczeniowych (*przekład literacki*) wskazują również na osiągnięcie większości efektów uczenia się w zakresie umiejętności (poza efektami wadliwie sformułowanymi i niespecyficznymi dla poszczególnych zajęć).

Z uwagi na lakoniczny charakter opisu pracy studenta dzienniki praktyk nie uwidaczniają w pełni osiągnięcia efektów uczenia się sformułowanych dla praktyk zawodowych, co nie pozwala na ich kompleksową i skuteczną ocenę. **Rekomenduje się** bardziej szczegółowe dokumentowanie i opisywanie prac i osiągnięć studenta podczas praktyk.

Efekty uczenia się są częściowo uwidocznione w losowo wybranych pracach dyplomowych. Wszystkie przedłożone do analizy prace dyplomowe powstały w dyscyplinie językoznawstwo w zakresie językoznawstwa kognitywnego i są poprawnie skonstruowane pod względem merytorycznym

i formalnym, wskazują również na znajomość metodologii właściwej dla dyscypliny, w której powstały, oraz na znajomość języka angielskiego na poziomie C1 ESOKJ. Jednocześnie żadna z analizowanych prac dyplomowych nie miała charakteru aplikacyjnego, nie wskazując tym samym na opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Rodzaj, forma i tematyka losowo wybranych prac etapowych są częściowo zgodne z treściami programowymi zapisanymi w sylabusach zajęć. Jednak w przypadku części prac etapowych zdiagnozowano częściowy brak zgodności tematyki prac z zagadnieniami realizowanymi w ramach zajęć (co szczegółowo opisano w załączonych tabelach). **Rekomenduje się** konstruowanie prac etapowych dla poszczególnych zajęć w taki sposób, aby odnosiły się w pełni do treści programowych realizowanych w ramach tych zajęć. Tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych i etapowych są dostosowane do wiedzy w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo, do których kierunek jest przyporządkowany. Wykazano jednak, że część analizowanych prac etapowych w zakresie językoznawstwa nie potwierdza osiągnięcia zaawansowanej wiedzy w tej dyscyplinie zgodnej z poziomem 6. PRK. **Rekomenduje się** konstruowanie prac etapowych weryfikujących osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie wiedzy językoznawczej na właściwym dla kierunku poziomie. Przedłożone prace etapowe dla zajęć specjalizacyjnych (pisemne prace tłumaczeniowe) wskazują na praktyczne wykorzystanie wiedzy i umiejętności w działalności zawodowej tłumacza.

Tematyka i metodyka prac dyplomowych mieszczą się w dyscyplinie językoznawstwo, która jest dyscypliną wiodącą dla kierunek. Prace te wskazują również na znajomość metodologii badań i egzemplifikują badania podstawowe w zakresie językoznawstwa kognitywnego. Przedstawiona lista tematów prac dyplomowych wskazuje na brak różnorodności tematów prac, wszystkie prace dotyczą badań podstawowych w zakresie językoznawstwa kognitywnego i opiera się na analizie metafory pojęciowej w różnych tekstach kultury. **Rekomenduje się** większe zróżnicowanie tematów prac dyplomowych. Na kierunku nie powstają prace w dyscyplinach literaturoznawstwo oraz w dyscyplinie nauki o kulturze i religii, do których kierunek jest również przyporządkowany. Na kierunku nie powstają również prace w subdyscyplinie translatoryka, która powiązana jest ze specjalnością translatorską prowadzoną na kierunku oraz z przygotowaniem do działalności zawodowej tłumacza właściwej dla kierunku. Co za tym idzie wszystkie oceniane prace egzemplifikują badania podstawowe w dyscyplinie językoznawstwo i żadna z nich nie ma charakteru aplikacyjnego, wskazującego na praktyczne wykorzystanie wiedzy w działalności zawodowej tłumacza, co jest niezgodne z praktycznym profilem kierunku.

Studenci nie są autorami lub współautorami publikacji fachowych. Od roku akademickiego 2022/2023 na kierunku działa koło naukowe, w ramach którego studenci zachęceni są do realizowania własnych projektów badawczych. Studenci brali również udział w międzynarodowej konferencji naukowej współorganizowanej z ukraińskimi studentami z Chmielnickiego Uniwersytetu Narodowego.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Warunki przyjęcia kandydatów na studia są przejrzyste i bezstronne, nie są jednak w pełni selektywne i nie umożliwiają doboru kandydatów posiadających kompetencje niezbędne do osiągnięcia efektów uczenia się na wszystkich etapach kształcenia i na koniec studiów.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady i procedury dyplomowania nie są trafne i specyficzne dla kierunku nie określają bowiem w jakich dyscyplinach mogą powstawać prace, nie stawiają również wymogu aplikacyjnego charakteru pracy dyplomowej powiązanego z praktycznym profilem kierunku.

Sformułowane w Regulaminie studiów zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w nauce umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się i określają możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Zapewniają również uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu ociążenia efektów uczenia się. Metody weryfikacji są zróżnicowane i specyficzne względem efektów uczenia się, jednak nie pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się dla zajęć ze względu na wadliwy sposób sformułowania tych efektów. Metody weryfikacji pozwalają na sprawdzenie i ocenę wiedzy i umiejętności w zakresie treści programowych, a także na ocenę opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej tłumacza.

Prace etapowe i egzaminacyjne oraz dzienniki praktyk w większości potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się (poza wadliwie sformułowanymi efektami dla niektórych zajęć). Prace etapowe i egzaminacyjne weryfikują wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne w odniesieniu do dyscyplin, do których przypisany jest kierunek, w zakresie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej, a także w zakresie osiągnięcia zakładanego poziomu językowego według ESOKJ na każdym etapie studiów. Prace dyplomowe potwierdzają osiągnięcie wiedzy, umiejętności w zakresie dyscypliny językoznawstwo, która jest dyscypliną wiodącą na kierunku, nie mają jednak charakteru aplikacyjnego i wdrożeniowego.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są częściowo uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

- 1) nieselektywnych zasad i procedur rekrutacyjnych uniemożliwiających porównanie wyników dla różnych metod weryfikacji znajomości języka angielskiego i dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się;
- 2) braku trafnych i specyficznych zasad i procedur dyplomowania, określających wymagania stawiane pracom dyplomowym w odniesieniu do dyscyplin i praktycznego profilu kierunku;
- 3) realizacji procesu dyplomowania, wyrażającej się w postawianiu na kierunku prac dyplomowych nie odpowiadających praktycznemu profilowi kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Zaleca się:

1. Wprowadzenie selektywnych zasad rekrutacji opartych na konkursie i pozwalających na dobór kandydatów posiadających wstępną znajomość języka angielskiego na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się
2. Sformułowanie trafnych i specyficznych dla kierunku zasad dyplomowania określających wymagania w odniesieniu do dyscyplin i praktycznego profilu kierunku
3. Realizację procesu dyplomowania w sposób umożliwiający powstawanie prac dyplomowych o charakterze aplikacyjnym
4. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na kierunku filologia obecnie zajęcia prowadzi 14 nauczycieli akademickich (w tym 2 doktorów habilitowanych, 7 doktorów i 5 magistrów), wśród których 4 osoby to pracownicy zatrudnieni w Uczelni na podstawie umowy o pracę. Nauczyciele ze stopniem naukowym doktora habilitowanego i doktora posiadają dorobek naukowy w dyscyplinach: językoznawstwo i literaturoznawstwo, a także w subdyscyplinach glottodydaktyka i przekładoznawstwo, oraz w dyscyplinach ekonomia i nauki prawne. Jedna osoba z tytułem zawodowym magistra filologii prowadzi badania naukowe i posiada udokumentowany dorobek naukowy w dyscyplinie językoznawstwo. Wśród kadry prowadzącej zajęcia na kierunku nie ma nauczycieli posiadających stopień naukowy lub prowadzących badania w dyscyplinie nauki o kulturze i religii, do której kierunek jest przyporządkowany. Nauczyciele prowadzący zajęcia posiadają wieloletnie doświadczenie w pracy zawodowej nauczyciela akademickiego i nauczyciela lub metodyka języka obcego, prowadzący szkolenia językowe i dydaktyczne, a także doświadczenie zawodowe w zakresie tłumaczeń jako tłumacze przysięgli, tłumacze simultaniczni i konsekwentni, lub tłumacze tekstów specjalistycznych. Doświadczenie to przekłada się na nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych w zakresie działalności zawodowej tłumacza.

Stabilność zatrudnienia i doświadczenie zawodowe, szczególnie w obszarze działalności zawodowej tłumacza, a także liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Posiadane przez nauczycieli tytuły zawodowe oraz stopnie i tytuły naukowe, a także prowadzone przez część nauczycieli badania naukowe pozwalają na prawidłową realizację wszystkich zajęć w grupie zajęć praktycznych i specjalizacyjnych oraz większości zajęć w grupie zajęć kierunkowych, z wyjątkiem zajęć, których treści odnoszą się do dyscypliny nauki o kulturze i religii (*kultura brytyjska i amerykańska, historia Wielkiej Brytanii i USA*), ponieważ nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku nie posiadają stopnia lub dorobku naukowego w tej dyscyplinie.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku posiadają kompetencje dydaktyczne i udokumentowany dorobek dydaktyczny umożliwiające prawidłową realizację zajęć.

Część nauczycieli to pracownicy z długim stażem zawodowym związanym z pracą dydaktyczną na uczelniach wyższych, posiadający doświadczenie jako promotorzy i/lub recenzenci prac dyplomowych, a także jako nauczyciele języka obcego w szkołach publicznych, lektorzy w prywatnych szkołach językowych oraz doradcy metodyczni. Część z nich jest twórcami programów nauczania, kursów i materiałów dydaktycznych, również e-learningowych, organizatorami i współorganizatorami warsztatów. Jak wykazały hospitacje zajęć nauczyciele są bardzo dobrze przygotowani merytorycznie, a także posiadają wysokie kompetencje językowe i dydaktyczne. Stosują również prawidłowo dobrane metody dydaktyczne, w tym metody aktywizujące studentów oraz metody oparte na właściwym wykorzystaniu technologii informacyjnych.

Dla większości zajęć przydział zajęć uwzględnia, tytuł/stopień i dorobek naukowy oraz kompetencje dydaktyczne prowadzących. Zajęcia w ramach modułu *praktyczna nauka języka angielskiego* prowadzi native speaker języka angielskiego posiadający tytuł magistra oraz nauczyciele posiadający tytuł zawodowy magistra filologii angielskiej, oraz doświadczenie w dydaktyce języka angielskiego. Większość zajęć kierunkowych prowadzona jest przez nauczycieli posiadających stopień i/lub dorobek naukowy związany z dyscypliną i treściami programowymi właściwymi dla tych zajęć, poza wspomnianymi wyżej zajęciami *kultura brytyjska i amerykańska* oraz *historia Wielkiej Brytanii i USA*, których obsada nie jest prawidłowa (co zostało szczegółowo opisane w tabeli). Zajęcia specjalnościowe w zakresie tłumaczeń powierzane są nauczycielom posiadającym uprawnienia tłumacza przysięgłego lub doświadczenie w pracy tłumacza pisemnego, konsekutywnego i symultanicznego.

Obciążenia godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jest zgodne z wymaganiami i nie przekracza wymiaru zajęć dydaktycznych określonych w Ustawie. Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami i ponad 50% ogółu godzin zajęć dydaktycznych jest prowadzona przez osoby zatrudnione w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

Obecnie na kierunku nie są prowadzone zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Realizacja zajęć jest monitorowana poprzez raporty realizacji efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć sporządzane przez prowadzących, poprzez hospitacje zajęć i informacje płynące od studentów w formie ankiet.

Zatrudnienie nauczycieli akademickich w Olsztyńskiej Szkole Wyższej następuje w drodze konkursu. Zasady i procedury zatrudnienia określa Statut Uczelni. Stosunek pracy z pracownikiem Uczelni nawiązuje i rozwiązuje Rektor za zgodą rady wykonawczej. O doborze nauczycieli akademickich decyduje ich dorobek naukowy i/lub doświadczenie i osiągnięcia dydaktyczne oraz praktyka zawodowa. Dobór nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku jest transparentny i w większości adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć, nie uwzględnia jednak potrzeby zatrudnienia nauczycieli akademickich posiadających stopnie i tytuły naukowe lub prowadzących badania naukowe w dyscyplinie nauki o kulturze i religii, do której kierunek jest przyporządkowany.

Uczelnia oferuje nauczycielom akademickim i pracownikom administracji szeroki wachlarz szkoleń w ramach projektu „Warmia możliwości”, na przykład szkolenia na temat: podnoszenia atrakcyjności zajęć i angażowania studentów metodą Design Thinking, języka angielskiego jako języka wykładowego, nauczania kompetencji miękkich, narzędzi prezentacyjnych dydaktyków, tworzenia treści e-learningowych; oraz w ramach projektu „Dostępna olsztyńska szkoła wyższa”, na temat pracy ze studentami z niepełnosprawnościami. W związku z przejściem na nauczanie zdalne w okresie pandemii

organizowane były również szkolenia na temat wykorzystania platform i narzędzi do nauczania zdalnego, w których udział brali nauczyciele prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku są oceniani przez studentów w zakresie spełniania przez nich obowiązków związanych z kształceniem za pomocą ankiet oceny zajęć dydaktycznych w zakresie wymagań związanych z zaliczeniem przedmiotu, kryteriów oceniania, stopnia przygotowania prowadzącego do zajęć, umiejętności nawiązywania kontaktu z grupą i zainteresowania prowadzonymi zajęciami, a także dostępności prowadzącego podczas dyżurów i konsultacji. Ankiety mają formę papierową i są rozdawane studentom na wybranych zajęciach. Ankiety nie dotyczą więc wszystkich zajęć prowadzonych w danym roku akademickim. Ankietyzacja zajęć przebiega zatem wybiórczo i dotyczy wybranych nauczycieli akademickich. Wyboru ankietyzowanych zajęć dokonuje Dziekan. **Rekomenduje się** objęcie ankietyzacją i poddanie ocenie studenckiej wszystkich zajęć prowadzonych na kierunku w danym roku akademickim.

Prowadzone są również hospitacje zajęć. Decyzję o hospitacji zajęć podejmuje i hospitacje przeprowadza Dziekan. Nauczyciel akademicki jest informowany z wyprzedzeniem o planowanej hospitacji. Ocenie podczas hospitacji podlegają: „1. Zgodność tematu z programem, 2. Adekwatność treści do tematu oraz konstrukcja zajęć, 3. Walory poznawcze i kształcące zajęć, wskazywanie związku teorii z praktyką, 4. Stosowane podczas realizacji zajęć metody i środki dydaktyczne, 5. Przygotowanie do zajęć oraz komunikatywność prowadzącego, 6. Zainteresowanie, aktywność studentów w trakcie zajęć”. Formularz oceny hospitacji zawiera również ogólną ocenę zajęć i inne uwagi. Nauczyciel akademicki prowadzący hospitowane zajęcia ma obowiązek zapoznać się z oceną i uwagami do hospitowanych zajęć.

Nauczyciele akademicy podlegają ocenie okresowej, która dokonywana jest nie rzadziej niż co cztery lata zgodnie z kryteriami i zasadami, które określa Rektor po zasięgnięciu opinii senatu, związków zawodowych i samorządu studenckiego. Ocena okresowa dotyczy działalności dydaktycznej, naukowej oraz udziału w pracach organizacyjnych Uczelni. W ocenie okresowej uwzględniane są wyniki ankiet studenckich i hospitacji. Wyniki oceny i wynikające z niej wnioski są analizowane przez Wydziałową Komisję ds. Programów i Jakości Kształcenia oraz Rektora i Dziekana. W ubiegłym roku akademickim ocenie okresowej poddano dwie osoby z grona kadry prowadzącej zajęcia na kierunku.

Wyniki hospitacji i wnioski dotyczące oceny okresowej są omawiane z nauczycielem akademickim. Ma to miejsce szczególnie w przypadku potwierdzenia niskiej jakości zajęć lub naruszeń obowiązków zawodowych. Z nauczycielem prowadzone są wówczas rozmowy wyjaśniająco-dyscyplinujące. Okresowe przeglądy kadry wpływają na planowanie obsady zajęć i są okazją do motywowania pracowników do rozwoju kompetencji, nie są jednak w sposób systemowy wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych nauczycieli akademickich i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych. **Rekomenduje się** wprowadzenie systemowych rozwiązań prowadzących do pełniejszego wykorzystania wyników oceny okresowej nauczycieli w celu podnoszenia ich kwalifikacji i planowania indywidualnych ścieżek rozwojowych.

Realizowana polityka kadrowa sprzyja też stabilizacji zatrudnienia, częściowo wpływa również na indywidualny rozwój nauczycieli akademickich, poprzez stymulowanie członków kadry do doskonalenia. Nauczyciele akademicy pracujący w Uczelni mogą uzyskać wyróżnienie za działalność dydaktyczną lub naukową przyznawane przez Rektora. Na kierunku brak jednak jasno sformułowanych zasad przyznawania dofinansowania na badania naukowe, udział w konferencjach, czy zakup książek. Konkretnie zapotrzebowania nauczyciele każdorazowo zgłaszają Dziekanowi. **Rekomenduje się**

stworzenie systemowych rozwiązań w większym stopniu motywujących nauczycieli do rozwoju i określających możliwości wsparcia finansowego wskazanych działań zmierzających do doskonalenia kadry.

Realizowana polityka kadrowa nie obejmuje sformalizowanych zasad rozwiązywania konfliktów, reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie. Brak jest stosownych zapisów w Statucie Uczelni lub w Regulaminie studiów regulujących postępowanie w sytuacji konfliktu na przykład między pracownikami lub między nauczycielem akademickim a studentem lub studentami. Brak również zapisów odnoszących się do form pomocy ofiarom przemocy lub dyskryminacji. W wyżej wymienionych sytuacjach nauczyciele akademicy mogą zwrócić się bezpośrednio do Dziekana. **Rekomenduje się** wprowadzenie sformalizowanych zasad rozwiązywania konfliktów, reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry oraz pomocy ofiarom.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację większości zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się w zakresie zajęć praktycznych, specjalnościowych i większości zajęć kierunkowych. Wśród kadry prowadzącej zajęcia brak jednak nauczycieli posiadających stopień naukowy lub prowadzących badania w dyscyplinie nauki o kulturze i religii, do którego przyporządkowany jest kierunek. Prowadzi to do nieprawidłowości związanych z obsadą części zajęć kierunkowych i tym samym nie zapewnia ich prawidłowej realizacji.

Polityka kadrowa oparta jest na transparentnych zasadach, nie zapewnia jednak doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, który w pełni umożliwia prawidłową realizację zajęć, przede wszystkim zajęć kierunkowych w zakresie dyscypliny nauki o kulturze i religii. Polityka kadrowa uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

- 1) braku wśród nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia osób ze stopniem naukowym lub dorobkiem naukowym w dyscyplinie nauki o kulturze i religii, do których przyporządkowany jest kierunek, co skutkuje niewłaściwą obsadą części zajęć kierunkowych
- 2) polityki kadrowej, która nie zapewnia doboru nauczycieli akademickich, umożliwiającego prawidłową realizację wszystkich zajęć

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Zaleca się:

1. właściwą obsadę wszystkich zajęć na kierunku w odniesieniu do wszystkich dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek.
2. prowadzenie polityki kadrowej uwzględniającej dobór nauczycieli akademickich posiadających stopnie i tytuły naukowe lub prowadzących badania naukowe we wszystkich dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek
3. podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Uczelnia dedykuje różne lokalizacje do celów dydaktycznych na kierunku - trzy budynki znajdujące się w Olsztynie, jednakże w chwili obecnej jeden z tych budynków jest wyłączony z użytkowania, co uniemożliwia studentom kierunku odbywanie zajęć w warunkach rzeczywistych przyszłej pracy zawodowej i kształtowania umiejętności praktycznych w obszarze zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem, gdyż to tam właśnie znajdują się kabiny do tłumaczeń ustnych, które nie są wykorzystywane. Dwa pozostałe budynki służące celom dydaktyczno-administracyjno-usługowym na ocenianym kierunku zlokalizowane są w odległości ok 2 km od siebie i dostępne z wykorzystaniem środków komunikacji miejskiej. W skład jednego z nich, 4-kondygnacyjnego, wchodzi sale dydaktyczne zróżnicowanej wielkości i przeznaczenia: wykładowe, ćwiczeniowe, seminaryjne, pracownie komputerowe, a także dwie duże sale wykładowo-konferencyjne. Znajduje się tu również biblioteka, w tym wypożyczalnia, czytelnia oraz magazyn biblioteczny, pokoje dla nauczycieli akademickich, a także biuro karier, biuro do spraw osób z niepełnosprawnością, biuro współpracy z zagranicą i inne. Dodatkowo, zorganizowano w budynku pokój dla studentów z niepełnosprawnością, pokój dla rodziców z dziećmi, pomieszczenia samorządu studenckiego. Wyposażenie udostępnianych sal dydaktycznych nie odbiega od typowego stosowanego w nauczaniu. Sale wyposażone są w projektory multimedialne, tablice interaktywne, niektóre w rzutniki pisma, ekrany, odtwarzacze CD, zestawy głośnomówiące. W razie potrzeby, możliwe jest doposażenie sali w głośniki mobilne, dostępne do wypożyczenia. W salach znajdują się także elementy wyposażenia biurowego – stoliki i krzesła, stół dla prowadzącego, są one przestrzenne, jasne, dostosowane do wielkości grup zajęciowych, podobnie ciągi komunikacyjne, wejścia do budynku, a także parkingi usytuowane w pobliżu budynków. Nie dostosowano parkingu do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową, poruszających się na wózku i nie oznakowano, gdyż parking jest obecnie przebudowywany. **Rekomenduje się** wydzielenie i oznakowanie parkingu dla osób z niepełnosprawnościami. Budynek dydaktyczny dostosowany jest do potrzeb osób z niepełnosprawnością narządu ruchu. Dysponuje podjazdem do wejścia, szynami teleskopowymi oraz windą dostępną wyłącznie dla osób z niepełnosprawnościami (zamontowano dzwonek służący do wzywania obsługi windy), a także łazienkami z niwelacją barier dostępu.

W budynku znajduje się 6 pracowni komputerowych, wśród nich jedna przeznaczona do dydaktyki tłumaczeń pisemnych, gdzie wykorzystuje się bezpłatne narzędzia do tłumaczeń dostępne w Internecie, a także, w ograniczonym zakresie program profesjonalny CAT w formie licencji próbnej

(ważnej 30 dni). Pozostałe oprogramowanie w pracowniach komputerowych to typowy pakiet biurowy, wykorzystywany w każdego typu działalności zawodowej.

Uczelnia nie zapewnia infrastruktury, w tym oprogramowania, adekwatnych do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej, umożliwiającej prawidłową realizację zajęć, w tym prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem. Zabrakło wyposażenia i oprogramowania dla specjalizacji translatorycznej – profesjonalnych narzędzi wspomagania pracy tłumacza pisemnego, jak również wyposażenia i oprogramowania do tłumaczeń ustnych – kabin, które nie są już udostępniane dla kierunku, laboratoriów umożliwiających pracę nad materiałem ze słuchania, czy choćby sali konferencyjnej ze stanowiskami odsłuchowymi. W przypadku specjalizacji językoznawczej, nie zidentyfikowano żadnych specyficznych warunków ani wyposażenia, ani oprogramowania służących prowadzeniu zajęć symulowanych w warunkach zbliżonych do sytuacji zawodowych. Koncepcja kształcenia zakłada przygotowanie absolwenta do działalności zawodowej m.in. w samorządzie lokalnym, handlu międzynarodowym, w mediach, w reklamie. Żadna z tych branż/ sfer działalności zawodowej nie jest odzwierciedlona w infrastrukturze udostępnianej kierunkowi. Brak na przykład narzędzi obecnie używanych w działalności handlowej – dostępu do systemów gospodarki magazynowej, zarządzania sprzedażą, analiz wyników itp. albo dla działalności promocyjno-reklamowej - wspomagających działania marketingowe i PR, zarządzanie relacjami z klientem/ dostawcami/ kontrahentami.

Infrastruktura informatyczna, przewidująca zaangażowanie do zajęć typowego oprogramowania biurowego oraz wykorzystanie ogólnych zasobów internetowych, w tym darmowych programów wspierających tłumaczenie jest sprawna, nowoczesna i umożliwia w tym kontekście prawidłową realizację zajęć. Analogiczna uwaga dotyczy sprzętu, którym dysponują laboratoria komputerowe.

W salach dydaktycznych i na korytarzach Uczelni jest dostępny Internet przez wifi, a w wybranych lokalizacjach szybki Internet poprzez stałe łącze. Studenci posiadają dostęp do pakietu biurowego również do wykorzystania w domu, do narzędzi nauczania na odległość, poczty internetowej. Mogą również korzystać ze stacjonarnych stanowisk komputerowych podłączonych do Internetu dostępnych w bibliotece oraz z kiosków informatycznych. Stosowane rozwiązania spełniają wystarczająco wymogi jakościowe do korzystania z e-zasobów oraz komunikacji na odległość.

Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne są w pełni dostosowane do liczby studentów i wystarczające do realizacji zajęć. Analogiczna uwaga dotyczy liczby stanowisk komputerowych oraz licencji na podstawowe oprogramowanie, która jest właściwa i dostosowana do liczby studentów oraz liczebności grup oraz umożliwia prawidłową realizację zajęć. Liczba pracowni komputerowych jest również wystarczająca w stosunku do liczby studentów i ich potrzeb. Studenci mają możliwość samodzielnej pracy własnej z wykorzystaniem infrastruktury Uczelni, w tym wykorzystywania pracowni komputerowych poza czasem zajęć zorganizowanych.

Biblioteka, a w tym wypożyczalnia, czytelnia, magazyn biblioteczny zlokalizowane są w jednym z budynków dydaktycznych. To pomieszczenia przestronne i widne, dodatkowo z dostępem do antresoli, gdzie ulokowano stanowiska do cichej pracy własnej, niedostępne dla osób z niepełnosprawnościami, ale dla nich stanowisko zlokalizowano na dole. Poniżej, zaś, znajduje się 9 stanowisk skomputeryzowanych z dostępem do baz pełnotekstowych, w tym jedno z dostosowaniami do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Dostęp do księgozbioru podręcznego

jest wolny. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, a także ich wyposażenie pozwalają na komfortowe korzystanie z zasobów bibliotecznych, zarówno w formie tradycyjnej, jak i elektronicznej.

Do dyspozycji użytkowników biblioteka posiada urządzenia wspomagające korzystanie ze zbiorów – wspomniane wyżej stanowiska komputerowe oraz 2 skanery, niwelujące również bariery dostępne dla osób z niepełnosprawnością. System biblioteczny umożliwia elektroniczne wyszukiwanie z wykorzystaniem komputerów bibliotecznych, jak i osobistych poprzez uczelniany Internet.

Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP.

Infrastruktura wykorzystywana na kierunku jest częściowo dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia jest w trakcie realizacji projektu finansowanego z UE znacznie zwiększającego dostępność infrastruktury dla osób z niepełnosprawnościami – jego rezultaty mają na celu niwelowanie barier dostępności. Dostęp do budynków dydaktycznych i poruszanie się w ciągach komunikacyjnych wewnątrz możliwe są dla osób z dysfunkcjami narządu ruchu, w tym poruszających się na wózku, poprzez znajdujące się tam podjazdy/ pochylnie, windy, toalety, oznakowanie brajlowskie. W laboratoriach komputerowych wydzielono i oznakowano miejsce dla osób z niepełnosprawnościami, jednakże zakres dostosowań stałych jest niewielki – Uczelnia dostosowuje na bieżąco stanowisko za pomocą przenośnego sprzętu – dysponuje dostosowaniami przenośnymi, w tym klawiaturą, specjalistyczną myszą i in. Oprogramowanie w pracowniach komputerowych umożliwia zmianę rozmiaru aplikacji i tekstu, powiększanie za pomocą funkcji „lupa”, zwiększenie kontrastu, odczyt głosowy itp. – to udogodnienia dla osób słabowidzących. Rozwiązania „na życzenie” są mało efektywne, gdyż brakuje informacji, jakie dostosowania są możliwe na tym stanowisku i w jaki sposób, z jakim wyprzedzeniem należy zgłaszać zapotrzebowanie na ich instalację. **Rekomenduje się** umożliwienie korzystania z dostosowań dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez szeroką informację o zakresie i możliwościach dostosowań na stanowisku pracy, zamieszczoną w widocznym miejscu oraz na dedykowanej podstronie www Uczelni w taki sposób, aby osoba z niepełnosprawnościami mogła dowiedzieć się o możliwości dostosowań, w szczególności tych „na życzenie” i zgłosić potrzebę z odpowiednim wyprzedzeniem.

Pomimo, że osoby z niepełnosprawnościami posiadają dostęp do wszystkich sal dydaktycznych, w pomieszczeniach tych nie zostały dostosowane miejsca niwelujące bariery dostępu dla różnych rodzajów niepełnosprawności. Brak również odpowiednich oznaczeń wskazujących na miejsca z łatwiejszym dostępem dla osoby na wózku, stąd mogą one być zajmowane przez każdego studenta. **Rekomenduje się** zwiększenie dostosowania sal dydaktycznych i laboratoryjnych, w których odbywają się zajęcia dla ocenianego kierunku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez wyodrębnienie i oznakowanie w salach dedykowanych stanowisk, a także wyposażenie ich w sposób niwelujący bariery podstawowych rodzajów niepełnosprawności, aby umożliwić osobom z niepełnosprawnościami pełny dostęp do infrastruktury dydaktycznej oraz osiągnięcie efektów uczenia się przyjętych dla kierunku.

Uczelnia nie przewidziała w programie studiów kształcenia na odległość. Niemniej jednak posiada infrastrukturę umożliwiającą taką formę realizacji program, w tym synchroniczną i asynchroniczną komunikację pomiędzy studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Funkcjonalności infrastruktury informatycznej dla studentów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym studentów z niepełnosprawnościami, zapewniają właściwy zakres i formę dostępności.

Zasoby biblioteczne zgromadzone dla kierunku obejmują 483 woluminy publikacji zwartych, kilka tytułów czasopism. Zasoby uzupełniają książki cyfrowe dostępne poprzez wypożyczalnię książek i czasopism naukowych *Academica*. Wśród czasopism, które dostępne są online, znaleźć można adekwatne dla kierunku np. „*American, British and Canadian Studies*”, „*Anglica*”, „*Beyond Philology*”, „*International Journal of English Studies*”, „*Polish Journal of English Studies*”, „*A Journal of Translation Studies*”.

Zasoby dla ocenianego kierunku zgromadzone przez bibliotekę są skromne. Organizacja i opis księgozbioru nie sprzyjają samodzielnemu doborowi literatury np. z zakresu dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany – językoznawstwa czy też istotnego dla praktycznego nachylenia ścieżki tłumaczeniowej – przekładoznawstwa. W katalogu bibliotecznym nie wyodrębniono takich działów i wielu innych, które są niezbędne dla studenta do samodzielnej pracy, wyszukiwania materiałów, opracowywania bibliografii. **Rekomenduje się** organizację zasobów w sposób ułatwiający korzystanie z literatury w kontekście wymogów programu studiów, w tym efektów uczenia się.

Zgromadzone zasoby naukowe i dydaktyczne są tylko częściowo zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się. Dyscyplina językoznawstwo reprezentowana jest w zbiorach uczelni przez ok. 20 tytułów, podobnie dyscyplina literaturoznawstwo (teoria literatury to zaledwie kilka tytułów), a także przekładoznawstwo. Zasoby nie umożliwiają osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz prawidłową realizację zajęć. Aktualizacja zasobów przeprowadzana jest wprawdzie na bieżąco przez prowadzących zajęcia, ale nie ma to wpływu jakościowego na aktualność zasobów - księgozbiór jest nie tylko niewystarczający, ale również w niewielkim stopniu aktualny – pozycje specjalistyczne naukowe i praktyczne wydane w ostatnich 3 latach w zasadzie nie występują, natomiast jest tu bardzo wiele publikacji z ubiegłego stulecia, lat 50-tych i 60-tych, w większości nieaktualnych, nieuwzględniających postępu w badaniach oraz w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku.

Zbiory nie obejmują piśmiennictwa zalecanego w sylabusach. Jest to zjawisko powszechne, dotyczące większości zajęć i w ramach tych zajęć, praktycznie pełnego katalogu literatury. Nie są dostosowane do potrzeb procesu nauczania i uczenia się ani do liczby studentów. Najlepsze przykłady to brak literatury dla zajęć kluczowych dla kierunku: *wstępu do językoznawstwa, historii Wielkiej Brytanii i USA, PNJA tłumaczenia, tłumaczeń specjalistycznych, praktyki translatorskiej oraz praktyki językoznawczej i innych*. Nie jest dostępna żadna pozycja znajdująca się na liście literatury podstawowej do tych zajęć, żadna z zakresu literatury uzupełniającej. Uczelnia przedstawiła listę planów pozyskania literatury. Znajdują się na niej wszystkie brakujące tytuły i jest ich blisko 80, w tym planowane do zakupu w pierwszej kolejności oraz te, które mają być zakupione w miarę możliwości. W tym miejscu zauważyć należy, że oceniany kierunek nie jest kierunkiem nowouruchomionym Uczelnia od wielu lat prowadzi już ten kierunek, a braki w literaturze to nie są pozycje wydane w ostatnich 5 latach, a dużo wcześniej, w tym w latach 90-tych ubiegłego stulecia i na początku obecnego. Stąd, problem braku literatury nie jest problemem nowym. Co więcej, brakujące pozycje są istotne dla procesu kształcenia, a wśród tych brakujących, istotnych tytułów: Belczyk A., *Poradnik tłumacza z angielskiego na nasze*, Warszawa 2007, Duff A., *Translation*, Oxford: 1998, Lipiński K., *Vademecum tłumacza*, Kraków 2000, Newmark P., *A Textbook on Translation*, New York 1988, Gairns R., Redman, S., *Oxford Word Skills. Advanced*. Oxford 2016, Hejwowski K., *Translation: A Cognitive-Communicative Approach*, Olecko 2004, Korzeniowska A., Kuhiwczak, P., *Successful Polish-English Translation. Tricks of the Trade*. Warszawa 1994, Voellnagel A. *Jak nie tłumaczyć tekstów technicznych*, Translegis, Warszawa 2014, Tryuk M.,

Przekład ustny konferencyjny, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007, Brodey K., *A Concise History of the United States*, 2007, Morgan K.O., *The Oxford History of Britain*, 2001 i wiele innych. Elektronicznie zapewniana przez Uczelnię literatura w formie wypożyczenia na odległość nie kompensuje wyżej opisanych braków.

Problemem powiązanim jest brak dostosowania księgozbioru pod kątem przygotowania prac dyplomowych na kierunku z zakresu metafory konceptualnej, metafory multimodalnej, językoznawstwa kognitywnego, a od trzech lat prace dyplomowe powstają właśnie w tej tematyce i przygotowywane są rocznie przez około 20 studentów, więc problem jest tym większy.

Kolejnym problemem powiązanim jest, że Uczelnia planuje do zakupu publikacje, które już straciły na aktualności np. pozycję Kierzkowska D., *Kodeks tłumacza przysięgłego z komentarzem* 2011, Translegis, Warszawa 2011, podczas gdy w roku 2019, uchwałą TEPIS, ukazał się kolejny, aktualny kodeks.

Uczelnia udostępnia publikacje światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej z wykorzystaniem narzędzi informatycznych. Do dyspozycji studentów i kadry kierunku oddano bazy pełnotekstowe w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki – dostęp do czasopism i książek w licencjach krajowych: Elsevier, Springer, Wiley Online Library, Ebsco (w tym 15 baz podstawowych np. Academic Search Complete, Master File Premier, Eric i in.). Dostęp do światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej jest wystarczający, aktualny i możliwy za pomocą zdwywersyfikowanych kanałów i narzędzi, również poza lokalizacją biblioteki.

Dostęp do zbiorów dla osób z niepełnosprawnościami jest niepełny. Nie niweluje się wszystkich podstawowych barier. W bibliotece wyodrębniono jedno stanowisko dla osób z dysfunkcjami, w tym dla poruszających się na wózku, ale go nie oznakowano właściwie. Zakres dodatkowych dostosowań dotyczy dysfunkcji narządu wzroku (z możliwością użycia przetwornika tekstu, lupy, oprogramowania dedykowanego). Nie jest oferowane wsparcie dla osób z dysfunkcjami narządu słuchu, kończyn górnych. **Rekomenduje się** zwiększenie dostępności do zbiorów bibliotecznych w taki sposób, aby osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności mogły w pełni korzystać z zasobów.

Przyjęte w Uczelni procedury jakościowe przewidują ocenę infrastruktury dydaktycznej, w tym biblioteki i jej zasobów, przeprowadzaną zarówno przez studentów w formie ankiet, jak i przez nauczycieli, w formie indywidualnych przeglądów. Przeglądy zasobów bibliotecznych nie są prowadzone systemowo i systematycznie, a biblioteka nie bierze udziału w przygotowywaniu listy literatury do zakupu, w tym tej, o której mowa w ocenie kryterium. Stosowane przez Uczelnię działania jakościowe w odniesieniu do infrastruktury nie przynoszą rezultatów, czego dowodem są zdiagnozowane nieprawidłowości. Udział studentów w procesie ewaluacji ma miejsce – mogą wyrażać swoje opinie nt. poszczególnych elementów infrastruktury w ankietach, mogą zgłaszać pozycje literatury do zakupu, ale *de facto* mają niewielki wpływ na rozwój i doskonalenie infrastruktury dla kierunku. **Rekomenduje się** większe i efektywniejsze angażowanie studentów oraz nauczycieli akademickich do systematycznych przeglądów infrastruktury, w tym zasobów bibliotecznych.

Przeglądy sprawności urządzeń i oprogramowania przeprowadzane są systematycznie i często przez pracowników administracji.

W systemie zapewnienia jakości nie zostały jasno opisane sposoby wykorzystania wyników przeglądów w doskonaleniu infrastruktury. System nie działa w pełni efektywnie, gdyż nieprawidłowości dotyczące udostępnianego księgozbioru, a także brak dostosowania infrastruktury do ścieżek kształcenia o nachyleniu praktycznym to poważne problemy na kierunku. **Rekomenduje się** zwiększenie

efektywności przeglądów infrastruktury w taki sposób, aby nie tylko umożliwiały diagnozowanie nieprawidłowości, ale również uwzględniały wnioski jakościowe z przeglądów oraz jasno opisywały sposób wykorzystania wyników przeglądów w doskonaleniu infrastruktury.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są wprawdzie nowoczesne, lecz tylko częściowo umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiąganie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych oraz przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Infrastruktura wykorzystywana do prowadzenia zajęć jest w stopniu elementarnym dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w sposób zapewniający tym osobom udział w kształceniu – nie jest on jeszcze pełny.

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają przeglądom z udziałem studentów, ale udział ten jest marginalny. Przeglądy nie są efektywne, gdyż nie diagnozują nieprawidłowości i nie prowadzą do ich usuwania. Nie są właściwie wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Propozycja oceny „kryterium spełnione częściowo” wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. niedostosowania warunków prowadzenia zajęć do warunków i standardów działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, w tym niezgodności infrastruktury z wymogami standardu;
2. braku aktualności zasobów bibliotecznych oraz udostępniania pozycji niezbędnych do przygotowania prac dyplomowych;
3. jakości i liczby księgozbioru dla kierunku, w tym braku w zasobach bibliotecznych piśmiennictwa zalecanego w sylabusach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

1. Dostosowanie infrastruktury Uczelni w taki sposób, aby nie odbiegała ona od aktualnie używanej w działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.
2. Dostosowanie zasobów bibliotecznych w taki sposób, aby były aktualne i uwzględniały postęp badań w dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunek, a także w obszarach działalności zawodowej, do której kierunek przygotowuje.

3. Zapewnienie dostępności pełnej literatury określonej w programie studiów, niezbędnej do jego realizacji, w tym do przygotowania pracy dyplomowej.
4. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia posiada grono interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców, współpracujących w ramach ocenianego kierunku w zakresie konstruowania programu studiów, jego realizacji oraz doskonalenia. Do najważniejszych interesariuszy zewnętrznych kierunku należą dyrektorzy i nauczyciele różnych typów szkół, a przede wszystkim metodycy i menedżerowie szkół językowych. Według Uczelni, to właśnie ich sugestie są najistotniejsze, m.in. przy tworzeniu nowych zajęć w programie studiów. Nie jest to dobór właściwy w kontekście specjalizacji obecnie proponowanych na ocenianym kierunku, translatorycznej i językoznawczej (specjalisty językowego), szczególnie zważając na fakt, iż Uczelnia podjęła decyzję o zaprzestaniu kształcenia na ścieżce nauczycielskiej i w chwili obecnej kontynuuje przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela jedynie na roku 2 i 3. Wprawdzie w Radzie Konsultacyjnej ds. Społeczno-Gospodarczych (liczącej blisko 40 interesariuszy zewnętrznych oraz kilku reprezentujących Uczelnię) zasiadają przedstawiciele rozmaitych organizacji, przedsiębiorstw i instytucji, jednakże profil działalności żadnego z nich nie jest zgodny z profilem specjalizacji translatorycznej. Brakuje biur i agencji tłumaczeniowych oraz lokalizacyjnych, biur tłumaczy przysięgłych itp., czyli organizacji, które w codziennej działalności operacyjnej zajmują się językiem obcym – angielskim (i innymi) oraz język obcy jest dla nich podstawowym narzędziem pracy, a w działalności zawodowej wykorzystują nie tylko praktyczną jego znajomość, ale również wiedzę o języku, jego strukturze, rozmaitych rejestrach i ich stosowaniu, znajomość relacji pomiędzy kulturą obszaru językowego a komunikacją itp. Nie jest również jasne, w jakim zakresie skład Rady jest adekwatny dla ścieżki specjalisty językowego - w Radzie nie wydzielono grupy podmiotów dedykowanych ocenianemu kierunkowi, co powoduje, iż nie ma pewności, które z podmiotów dedykowane są współpracy z ocenianym kierunkiem.

Odnosząc się do odzwierciedlenia kierunku w gronie współpracujących interesariuszy, należy również zauważyć, że wśród reprezentantów oświaty, naturalnie powiązanych z wygaszaną specjalizacją nauczycielską, których obecność jest uzasadniona, znajdują się również szkoły językowe, które wprawdzie wpisują się w koncepcję kształcenia obowiązującą dla programu nadal kontynuowanego na 2 i 3 roku studiów, jednakże nie są zgodne z zakresem zawodowego przygotowania nauczyciela przedmiotu język angielski ani nawet z programem studiów. Program bowiem nie uwzględnia przygotowania do nauczania na kursach, czyli zarówno dzieci, jak i dorosłych, jak też nauczania języka do celów zawodowych, jeśli brać pod uwagę kursy typu „in-company”.

Współpraca Uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i ma charakter stały. Interesariusze zasiadają w wyżej wspomnianej Radzie. Jej zadaniem jest m.in. konsultowanie programów studiów i zagadnień zapewniania jakości kształcenia, rozwój oferty kształcenia, doskonalenie programów, współpraca w ramach praktyk. Współpraca ta przynosi pewne efekty, gdyż głos interesariuszy jest uwzględniany, jednak w zbyt małym zakresie. Uczelnia niewystarczająco wsłuchuje się w głos swojego otoczenia, w szczególności w kontekście

dużych potrzeb dotyczących kształcenia nauczycieli zgłaszanych przez interesariuszy. W kryterium 1. sformułowano rekomendację dotyczącą tego problemu.

Pracodawcy współpracują w zakresie organizacji i realizacji praktyk zawodowych na podstawie zawieranych przez Uczelnię umów. Współpraca Uczelni z otoczeniem w odniesieniu do ocenianego kierunku rzadko przyjmuje inne formy niż dwie wyżej wymienione - dotyczy przede wszystkim konsultowania i opiniowania elementów programu studiów oraz organizacji praktyk. Wprawdzie wiele działań organizowanych jest wraz z pracodawcami - w ramach misji społecznej uniwersytetu mają miejsce wydarzenia o charakterze naukowym, popularyzatorskim itp., jednakże rzadko są to przedsięwzięcia powiązane bezpośrednio z ocenianym kierunkiem, jego efektami, celami i specyfiką. Wśród tych działań można wymienić: współorganizację *Spotkania sieci PAKTU dla Rozwoju Poradnictwa Zawodowego* (cykliczne, ostatnie 2023), współorganizację konferencji on-line (panel dyskusyjny: OSW- Zachodnioukraiński Uniwersytet Narodowy), wizyty studyjne przedstawicieli środowisk akademickich w Parlamencie Europejskim w Brukseli (2022), współorganizację cyklicznej konferencji on-line „Polska – Ukraina: Konkurencyjność i innowacyjność – aktualne trendy w zarządzaniu przedsiębiorstwem” (ostatnia 2022), umożliwienie studentom uzyskania Certyfikatu Księgowego. Ponadto, Jednostka współpracuje z licznymi podmiotami organizując wydarzenia kierowane do społeczności lokalnych, takie jak konferencje, rajdy edukacyjne czy przedsięwzięcia Akademickiego Kręgu Korczakowskiego. Aktywności te, choć cenne dla relacji Uczelni z otoczeniem, nie wiążą się również z wymiarem praktycznym kształcenia na ocenianym kierunku.

Pracodawcy potwierdzają udział studentów w wolontariacie (w formie opieki nad gośćmi zagranicznymi interesariuszy, tłumaczeń podczas organizowanych przez nich spotkań, konferencji), a także w praktykach zawodowych. Nie są to jednak formy systemowej, stałej współpracy z otoczeniem, które mają bezpośrednie i wymierne odniesienie do programu studiów realizowanego na kierunku, do efektów uczenia się osiągniętych przez studentów. Formy współpracy w kontekście programu studiów i efektów osiągniętych w wyniku realizacji programu są więc mało urozmaicone. Brakuje np. staży, wspólnych projektów z pracodawcami, szkoleń regularnie prowadzonych przez pracodawców itp. **Rekomenduje się** rozszerzenie i urozmaicenie form systematycznej współpracy z interesariuszami w odniesieniu do realizacji programu studiów, w tym efektów uczenia się osiągniętych przez studentów.

Uczelnia nie prowadzi regularnych przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów. Nie przeprowadza oceny poprawności doboru instytucji współpracujących, oceny form współpracy, a także skuteczności tych form i ich wpływu na program studiów, w tym osiągnięte przez studentów efekty uczenia się. Poprzez stały kontakt z otoczeniem i współpracę, która, jak wcześniej stwierdzono, ma miejsce i jest systematyczna, Uczelnia zbiera informacje, wytyczne i wymogi charakteryzujące rynek pracy potencjalnego absolwenta i zapotrzebowanie na absolwentów kierunku na tym rynku. Jest to cenna inicjatywa i właściwe działanie, ale nie wystarczające w kontekście działań ewaluacyjnych współpracy z otoczeniem i doboru współpracujących instytucji. Problemy zdiagnozowane w obszarze współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a także w realizacji praktyk potwierdzają brak działań jakościowych w tym zakresie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu. Formy współpracy z interesariuszami programu są w niewielkim stopniu zróżnicowane. Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację nie podlegają systematycznym ocenom z udziałem studentów kierunku. Nie potwierdzono, aby w działaniach doskonalących były wykorzystywane jakiegokolwiek wyniki prowadzonych działań ewaluacyjnych.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. doboru współpracujących z kierunkiem przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego;
2. udziału tego otoczenia w doskonaleniu koncepcji kształcenia na kierunku, programów studiów i udziału w jego realizacji;
3. przeprowadzania systematycznej oceny zakresu współpracy z otoczeniem społecznego gospodarczym, a także
4. braku udziału studentów w tej ocenie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Zaleca się:

1. Wyodrębnienie i zdywersyfikowanie grupy interesariuszy współpracujących z Uczelnią w odniesieniu do projektowania i realizacji programu studiów w taki sposób, aby dobór interesariuszy był zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej/ gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku.
2. Intensyfikację współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w szczególności w zakresie zwiększenia udziału tego otoczenia w pracach nad doskonaleniem koncepcji kształcenia, programu studiów, a także zaangażowanie przedstawicieli instytucji do udziału w realizacji programu.
3. Prowadzenie systematycznych przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w taki sposób, aby obejmowały one ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów oraz doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, a także wykorzystywanie wyników przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w celu rozwoju i doskonalenia tej współpracy.
4. Angażowanie studentów kierunku do przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

5. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

W strategii rozwoju Olsztyńskiej Szkoły Wyższej na lata 2021-2025 umiędzynarodowienie jest jednym z celów strategicznych. Uczelnia w 2018 r. podpisała porozumienie o współpracy z Federalną Państwową Budżetową Instytucją Szkolnictwa Wyższego "Sankt-Petersburski Państwowy Uniwersytet Rolniczy", a 2023 r. umowę o współpracy z Chmielnickim Uniwersytetem Narodowym w Ukrainie. Ponadto w latach 2015/2016-2020 zostały zawarte następujące umowy w ramach programu Erasmus+: (University of Security Management in Kosice (Słowacja); Latvia University of Agriculture (Łotwa); University of Macerata (Włochy); University of Foggia (Włochy); Ekonomiska Sola Novo Mesto (Słowenia); International School of Law and Business (Litwa, Wilno); University of Thessaly (Grecja); Dennis Gabor College (Węgry, Budapeszt). Ponadto w 2021 r. OSW otrzymała również kartę Erasmus Charter for Higher Education 2021-2027.

Jednak międzynarodowa współpraca w odniesieniu do kierunku filologia nie dotyczy zarówno programu Erasmus+ jak i pozostałych umów. Nie ma też informacji o podpisaniu aktualnych umów dotyczących programu Erasmus+. W obecnym cyklu kształcenia studenci kierunku filologia mają jedynie możliwość uczestniczenia w zajęciach prowadzonych przez obcokrajowców. Nie ma też danych dotyczących aktywności międzynarodowej nauczycieli, jak i studentów, tym samym umiędzynarodowienie kształcenia nie podlega systematycznym ocenom, obejmującym ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium częściowo spełnione

Uzasadnienie

Propozycja oceny częściowo spełnionej wynika z tego, że nie zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, które sprzyjają mobilności studentów i kadry. Mobilność nie jest rozwijana w sposób w pełni systemowy.

Umiędzynarodowienie kształcenia nie podlega systematycznym ocenom, obejmującym ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane zalecenia dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium częściowo spełnionej wynika z nieprawidłowości polegającej na nieprowadzeniu okresowej oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmującej ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Zaleca się:

1. Wprowadzenie okresowej oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmującej ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów i wykorzystywanie wyników tych przeglądów do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.
2. Poszerzenie współpracy w obszarze krajów anglojęzycznych i niemieckojęzycznych oraz stworzenie możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku filologia, w tym stworzenie warunków do mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów.
3. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stała się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia zapewnia wsparcie dla studentów, obejmujące sferę naukową, materialną oraz rozwój społeczny. Uczelnia angażuje się w pomoc studentom na różnych etapach ich studiów, rozpoczynając od procesu rekrutacji, przez cały okres nauki, aż po przygotowanie do odnalezienia się na rynku pracy. Dodatkowo, Uczelnia również pomaga w znalezieniu pracy i monitoruje ich losy po ukończeniu studiów.

Wsparcie studentów rozpoczyna się już podczas Inauguracji roku akademickiego, gdzie mają możliwość zapoznania się z kwestiami organizacyjnymi oraz poznania władz Wydziału i Uczelni, a także opiekunów kierunku. Ten pierwszy kontakt umożliwia studentom zrozumienie struktury uczelni i zapoznanie się z kluczowymi osobami, które będą ich wspierać na ich drodze edukacyjnej.

Uczelnia regularnie przekazuje informacje studentom, aby utrzymać stały kontakt. Kierownik Katedry, dziekan, opiekun koła naukowego oraz pracownicy dziekanatu odgrywają istotną rolę w przekazywaniu tych informacji. Spotkania bezpośrednie, strona internetowa, skrzynki mailowe i media społecznościowe są wykorzystywane do przekazywania istotnych komunikatów. Dzięki temu studenci są na bieżąco informowani o wszelkich zmianach, wydarzeniach i istotnych kwestiach dotyczących ich studiów.

Zajęcia odbywają się zgodnie z ustalonym harmonogramem, a wszelkie ewentualne zmiany są regularnie przekazywane rocznikom lub grupom. Harmonogram jest publikowany z odpowiednim wyprzedzeniem ułatwiając studentom pogodzenie ich obowiązków poza studenckimi ze studiowaniem w weekendy.

Konsultacje z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia stanowią ważne narzędzie wspierające proces nauki. Studenci mają możliwość skorzystania z tych konsultacji, aby uzyskać dodatkowe wsparcie i poradę od swoich nauczycieli dotyczących omawianego materiału. Informacje dotyczące konsultacji są przekazywane studentom na pierwszych zajęciach, wraz z regulaminem danego przedmiotu, informacjami dotyczącymi formy zaliczenia oraz niezbędnymi materiałami.

Uczelnia umożliwia studentom różnorodne formy stypendiów i zapomóg, zgodnie z przepisami Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 20 lipca 2018 roku. Studenci mają możliwość aplikowania o stypendium rektora, które jest przyznawane w uznaniu ich osiągnięć naukowych, sportowych i artystycznych. Ponadto, istnieje opcja uzyskania stypendium socjalnego. Uczelnia również uwzględnia potrzeby studentów z niepełnosprawnościami, oferując specjalne stypendia. W sytuacjach nagłych studenci mają możliwość ubiegania się o zapomogi.

Rola przedstawicieli studentów w komisjach stypendialnych jest niezwykle istotna w zapewnianiu szerokiego wsparcia materialnego dla studentów. Proces przyznawania stypendiów i zapomóg odbywa się w sposób transparentny, opierając się na jasnych zasadach. Procedury dotyczące składania wniosków są precyzyjnie określone, a studenci mają łatwy dostęp do informacji na temat tego procesu. Szczególnie istotne jest uwzględnianie głosu studentów przy wprowadzaniu zmian w systemie stypendialnym, co przyczynia się do jego ciągłego doskonalenia.

Podczas ubiegania się o stypendia i zapomogi, studenci mogą liczyć na pomoc proceduralną zarówno ze strony Samorządu Studenckiego, który reprezentuje ich interesy, jak i ze strony pracowników administracyjnych uczelni, którzy udzielają niezbędnych informacji i wsparcia.

Uczelnia wdraża program wyróżniania i wspierania wybitnych studentów poprzez przyznawanie stypendiów Rektora dla tych, którzy osiągnęli najwyższe rezultaty. Co roku na uczelni odbywa się konkurs na najlepszą pracę dyplomową, do którego wybierana jest jedna praca z każdego kierunku. W ramach tego konkursu przyznawane są nagrody pieniężne dla autorów najlepszych prac.

Regulamin Studiów umożliwia studentom składanie wniosków o Indywidualną Organizację Studiów, która pozwala na elastyczne dostosowanie terminów realizacji obowiązków dydaktycznych. Zasady i tryb tego trybu są określone w regulaminie, a Dziekan może wyrazić zgodę na indywidualną organizację studiów na wniosek studenta. Indywidualna Organizacja Studiów przysługuje między innymi osobom samodzielnie wychowującym dzieci oraz kobietom w ciąży.

Uczelnia Olsztyńska Szkoła Wyższa aktywnie wspiera studentów z niepełnosprawnościami poprzez szerokie spektrum działań i inicjatyw. W tym celu powołano dedykowaną jednostkę, która skupia się na zapewnieniu pełnej dostępności i wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami.

Oferowane wsparcie dla studentów z niepełnosprawnościami jest indywidualizowane i dostosowane do ich specjalnych potrzeb. Uczelnia zapewnia alternatywne formy zaliczania przedmiotów, umożliwiając studentom zdobywanie wiedzy i osiąganie celów edukacyjnych. Ponadto, studenci mają prawo do asystentów oraz tłumaczy języka migowego, którzy pomagają im w codziennych działaniach i komunikacji na uczelni. Uczelnia dostarcza również wsparcie materialne i psychologiczne, starając się zaspokoić wszelkie inne potrzeby, takie jak zakup specjalistycznego sprzętu czy pomocy dydaktycznych.

Aby efektywnie zarządzać wsparciem dla studentów z niepełnosprawnościami, Uczelnia utworzyła Grupę Roboczą ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Ta dedykowana grupa opracowuje zasady rekrutacji, analizuje rozwiązania stosowane w innych uczelniach i stale monitoruje funkcjonowanie wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami.

Uczelnia Olsztyńska Szkoła Wyższa angażuje się również w zapewnienie pełnej dostępności dla studentów z niepełnosprawnościami w modelu nauczania hybrydowego. Organizowane są konsultacje indywidualne, podczas których omawiane są specjalne potrzeby studentów w tym kontekście, a narzędzia informatyczne są na bieżąco dostosowywane, aby zapewnić pełny dostęp do materiałów i zasobów edukacyjnych.

Na Uczelni istnieje możliwość składania skarg i wniosków przez studentów bezpośrednio do dziekanatu lub władz Uczelni w różnych formach, takich jak pisemna, elektroniczna lub ustna. Skargi i wnioski są starannie rozpatrywane przez odpowiednie osoby, zgodnie z treścią przesłanych pism. Uczelnia podejmuje reakcyjne i interwencyjne działania w razie sytuacji związanych z dyskryminacją, mobbingiem czy przemocą, aby zapewnić ochronę studentom. Zagadnienia bezpieczeństwa, przeciwdziałania dyskryminacji, przemocy i wykluczenia społecznego są regularnie poruszane podczas spotkań ze studentami, opiekunami lat i konsultacji z Dziekanem. Uczelnia zapewnia także wsparcie poza zajęciami dydaktycznymi, szczególnie w sytuacjach niestandardowych, gdzie oferuje indywidualny kontakt, zarówno bezpośrednio, jak i online, aby sprostać indywidualnym potrzebom studentów. Wszystkie działania Uczelni cechuje otwartość i zindywidualizowany stosunek do studentów. Na Uczelni nie została wprowadzona jednoznaczna procedura zgłaszania sytuacji niepokojących, przemocy czy mobbingu.

Ponadto, uczelnia we współpracy z Samorządem przeprowadza szkolenie dotyczące praw i obowiązków studenta. Jest to ważny element, który pozwala studentom zrozumieć ich prawa i obowiązki w ramach życia akademickiego. Studenci mają możliwość uzyskania wsparcia psychologicznego w przypadku, gdy tego potrzebują. Uczelnia zapewnia im dostęp do profesjonalnej pomocy psychologicznej, aby mogli skorzystać z wsparcia w trudnych sytuacjach i rozwiązywaniu problemów emocjonalnych.

Opiekunowie lat i Dziekan organizują spotkania, których celem jest informowanie i edukowanie studentów w zakresie bezpieczeństwa, zapobiegania dyskryminacji, przemocy i wykluczeniu społecznemu, a także przedstawienie zasad postępowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa. Uczelnia skupia się na tworzeniu atmosfery wzajemnego szacunku i zrozumienia, w której studenci mogą się rozwijać i uczyć. Na Uczelni nie istnieją jednoznaczne procedury zgłaszania niepokojących sytuacji, przypadków przemocy lub dyskryminacji.

Studenci otrzymują wsparcie ze strony personelu administracyjnego, który udziela im pomocy w sprawach formalnych. Godziny pracy Dziekanatu są elastyczne i dostosowane do potrzeb studentów. Nawet w przypadku nieobecności na terenie Uczelni, studenci mają możliwość kontaktu telefonicznego, mailowego lub za pośrednictwem mediów społecznościowych. Pracownicy administracyjni uczestniczą w szkoleniach, które podnoszą ich kwalifikacje w obszarze kompetencji miękkich, obsługi studenta i programów. Wśród szkoleń oferowanych dla kadry administracyjnej można wymienić przykładowe takie jak zarządzanie komunikacją międzykulturową w administracji uczelni, zarządzanie biurem obsługi studenta, warsztaty zarządzania zespołem wraz z kompetencjami miękkimi, kurs kompetencji miękkich dla administracji na wielokulturowej uczelni.

Studenci odgrywają aktywną rolę w życiu i rozwoju uczelni poprzez swój udział w samorządzie studenckim oraz kołach naukowych. Jako przedstawiciele społeczności studenckiej, biorą udział w organach kolegialnych, które podejmują kluczowe decyzje na uczelni. Dzięki ich zaangażowaniu, perspektywa studentów jest uwzględniana, a ich interesy są reprezentowane.

Wspierani przez władze uczelni, studenci mają stworzone dogodne warunki do aktywnego uczestnictwa w kształtowaniu polityki Uczelni. Zarówno organizacje studenckie, jak i samorząd studencki otrzymują odpowiednie wsparcie zarówno ze strony władz uczelni, jak i władz wydziałowych. Dzięki temu samorząd może pełnić pełnowartościową rolę w życiu uczelni, aktywnie uczestnicząc w organach kolegialnych na poziomie wydziału.

Aktywna rola studentów w organach kolegialnych oraz zaangażowanie samorządu studenckiego przyczyniają się do tworzenia otwartego i partycypacyjnego środowiska akademickiego. Studenci mają możliwość aktywnego uczestnictwa w procesach decyzyjnych dotyczących jakości kształcenia, co umożliwia im wpływ na kształtowanie warunków studiowania na uczelni.

Istotnym elementem monitorowania systemu wsparcia jest ocena pracowników administracyjnych, naukowo-dydaktycznych i wszystkich jednostek na uczelni, która jest przeprowadzana przez studentów w formie ankiet papierowych. System wsparcia poddawany jest ewaluacji podczas spotkań z Samorządem Studenckim, który jako członek organów kolegialnych ma możliwość składania uwag, zastrzeżeń i propozycji dotyczących udoskonalenia istniejących zasad i form wsparcia. Ankiety nie zawierają pytań dotyczących satysfakcji studentów z oceny programu wsparcia na Uczelni. Warto zauważyć, że ankietowe metody zbierania danych mają formę papierową, co budzi obawy studentów dotyczące anonimowości udzielanych odpowiedzi. Jednakże, uczelnia podejmuje wszelkie działania, aby zapewnić pełną poufność i anonimowość ankiet.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia prowadzi kompleksowe wsparcie studentów w procesie uczenia się, uwzględniając ich indywidualne potrzeby oraz sytuację społeczną. Priorytetem jest przygotowanie studentów do wejścia na rynek pracy, dlatego zapewnia dostęp do narzędzi niezbędnych do rozwoju zawodowego i naukowego. Dodatkowo, Uczelnia tworzy warunki sprzyjające realizacji różnorodnych aktywności, takich jak sportowe, naukowe i artystyczne, aby studenci mogli rozwijać swoje pasje i zainteresowania. Uczelnia szczególnie dba o wsparcie studentów z niepełnosprawnościami, aby zapewnić im odpowiednie warunki nauki. Dodatkowo, studenci będący rodzicami lub studentki w ciąży otrzymują możliwość korzystania z indywidualnej organizacji studiów, co pozwala im dostosować naukę do swoich potrzeb i sytuacji życiowej. W Uczelni motywuje się również studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się poprzez możliwość otrzymania wyróżnień oraz stypendiów. Studenci mają możliwość ubiegania się o wszystkie świadczenia regulowane ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 20 lipca 2018 roku, co pozwala im na skorzystanie z dodatkowych wsparć finansowych. Uczelnia dba o posiadanie wykwalifikowanej kadry dydaktycznej i administracyjnej, która stale podnosi swoje kwalifikacje poprzez uczestnictwo w licznych szkoleniach, aby zapewnić jak najlepsze wsparcie i edukację dla swoich studentów. Ważnym aspektem funkcjonowania Uczelni jest zapewnienie bezpieczeństwa studentom. W przypadku sytuacji związanych z dyskryminacją, mobbingiem czy przemocą, Uczelnia podejmuje działania reakcyjne i interwencyjne, aby zapewnić ochronę swoim studentom. Uczelnia aktywnie wspiera samorząd studencki oraz organizacje studenckie, zapewniając im wsparcie finansowe i merytoryczne. Przedstawiciele studenccy mają możliwość uczestniczenia w organach kolegialnych Uczelni, gdzie reprezentują interesy studentów. W celu doskonalenia jakości kształcenia i pracy Uczelni, prowadzone są działania doskonalące, a ocena funkcjonowania odbywa się poprzez proces ankietyzacji.

Jednak kryterium częściowo nie jest spełnione, ponieważ nie istnieją jednoznaczne procedury zgłaszania sytuacji niepokojących, przemocy czy mobbingu. Ankieta dotycząca funkcjonowania Uczelni nie obejmuje pytań dotyczących satysfakcji z systemu wsparcia studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

1. Zaleca się prowadzenie jednoznacznych i klarownych procedur zgłaszania sytuacji niepokojących, przemocy i mobbingu, aby zapewnić studentom skuteczne narzędzia do raportowania i rozwiązywania takich sytuacji.
2. Zaleca się rozszerzenie zakresu ankiet o pytania dotyczące systemu wsparcia studentów, tak aby uwzględnić opinię studentów na temat jakości i skuteczności udzielanego wsparcia.
3. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacje dotyczące studiów są dostępne dla szerokiego grona odbiorców bez żadnych ograniczeń. Głównym źródłem tych informacji jest serwis internetowy uczelni oraz biuletyn informacji publicznej. Większość informacji jest ogólnie dostępna i nie wymaga specjalnego logowania.

Strona internetowa uczelni zapewnia łatwy dostęp do przekazywanych komunikatów, bez ograniczeń czasowych, miejscowych, sprzętowych czy programowych, umożliwiając tym samym swobodne korzystanie z niej przez osoby z niepełnosprawnością.

Przekazywane informacje obejmują co najmniej następujące tematy: cel kształcenia, oczekiwane kompetencje kandydatów, warunki przyjęcia na studia lub kryteria kwalifikacji, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się, system weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawanie efektów uczenia się w systemie szkolnictwa wyższego, zasady dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę studiowania oraz wsparcie dla studentów. Na stronie internetowej uczelni studenci mogą znaleźć bieżące zarządzenia Rektora, komunikaty, informacje związane z organizacją kształcenia oraz podstawowe akty prawne.

Strona internetowa Olsztyńskiej Szkoły Wyższej dostarcza szerokiej gamy informacji dotyczących uczelni i jej oferty edukacyjnej. Strona główna jest podzielona na następujące sekcje: Uczelnia, Wydziały, Kandydaci, Studenci, Studia Podyplomowe, BON, Centrum Zdrowia i Sportu, KU AZS, Kontakt, BIP. Każda sekcja zawiera informacje zgodne z jej nazwą.

Na stronie internetowej OSW znajdują się różne sekcje, które umożliwiają łatwe znalezienie potrzebnych informacji. Istotnym aspektem strony jest możliwość przeglądania witryny w różnych językach dzięki wbudowanemu automatycznemu tłumaczeniu. Strona rozpoczyna się od sekcji dotyczącej samej uczelni, gdzie można znaleźć informacje ogólne na temat OSW, takie jak opis historii i misji uczelni, prezentacja władz uczelni oraz informacje o kadrze.

Kolejną istotną sekcją na stronie OSW są Wydziały, które prezentują różne dziedziny studiów oferowane przez uczelnię. Każdy wydział ma swoją dedykowaną podstronę, na której znajdują się informacje o dostępnych kierunkach studiów, programach nauczania, kadzie dydaktycznej.

Sekcja Kandydaci jest istotna dla osób rozważających rozpoczęcie studiów na OSW. Znajdują się tam informacje dotyczące procesu rekrutacji, terminów naboru, wymagań kwalifikacyjnych czy opłat. Studenci mogą znaleźć przydatne informacje w sekcji Studenci, która obejmuje organizację roku akademickiego, plany zajęć, harmonogramy egzaminów, zasady zaliczeń, formularze i dokumenty do pobrania, a także informacje dotyczące życia studenckiego, stypendiów i wsparcia dla studentów.

Ważnym elementem strony jest także Centrum Zdrowia i Sportu, które zapewnia informacje na temat infrastruktury sportowej i zdrowotnej dostępnej dla studentów i pracowników OSW. KU AZS to kolejna sekcja, która jest dedykowana organizacjom sportowym na uczelni. Na stronie OSW znajduje się również sekcja Kontakt, gdzie można znaleźć dane kontaktowe do władz rektorskich, dziekańskich czy dziekanatów.

Oprócz głównych sekcji, istnieje wiele dodatkowych podsekcji, które zapewniają jeszcze bardziej szczegółowe i zorganizowane źródła informacji. W podsekcji "Aktualności" znajdują się najnowsze wiadomości, ogłoszenia i aktualności dotyczące życia akademickiego i działalności uczelni. Podsekcja "REKRUTACJA" zawiera szczegółowe informacje na temat procesu rekrutacji na uczelnię. Podsekcja "Plany zajęć, dyżury" umożliwia studentom zapoznanie się z harmonogramem zajęć oraz dyżurami nauczycieli i innych pracowników. W sekcji "Szkolenia i kursy" dostępne są informacje o różnych szkoleniach i kursach oferowanych przez uczelnię. Podsekcja "Projekty" prezentuje aktualne projekty realizowane przez uczelnię. "Współpraca zagraniczna" to podsekcja, w której znajdują się informacje o programach wymiany międzynarodowej, partnerstwach z zagranicznymi uczelniami i innych możliwościach współpracy międzynarodowej dostępnych dla studentów. Sekcja "Biblioteka" zawiera informacje o zasobach bibliotecznych uczelni, w tym godzinach otwarcia, zasadach wypożyczania materiałów i dostępie do baz danych. "Wydawnictwo" to podsekcja, w której można znaleźć książki, publikacje i artykuły naukowe związane z wydawnictwem uczelni i zakupić je. Podsekcja "Wynajem" informuje o możliwości wynajmu sal, pomieszczeń i innych zasobów uczelni. Podsekcja "Ogłoszenia" zawiera ważne ogłoszenia i komunikaty dotyczące życia akademickiego. "Gabinet Terapeutyczny" to miejsce, gdzie można znaleźć informacje o dostępnych usługach terapeutycznych na uczelni. W podsekcji "Partnerzy" znajdują się informacje o partnerstwach i współpracy uczelni z różnymi podmiotami.

Uczelnia stale monitoruje jakość przekazywanych informacji, aby upewnić się, że są rzetelne, zrozumiałe, kompleksowe i adekwatne dla różnych grup odbiorców. W przypadku wykrycia braków lub otrzymania uwag od społeczności studenckiej, nauczyciele akademicy oraz pracownicy administracyjni są zobowiązani do uzupełnienia i poprawy dostępności i jakości przekazywanych informacji. Wszystkie te procedury są uwzględnione w Wewnętrznym Systemie Zapewniania Jakości Kształcenia. Ponadto, w celu monitorowania skuteczności informacji, uczelnia korzysta z narzędzi statystycznych dostępnych na stronie internetowej oraz monitoruje zasięg informacji publikowanych w mediach społecznościowych, analizując liczbę reakcji i interakcji obserwujących. Przeprowadzane są również badania dotyczące źródeł wiedzy o uczelni, które są konsultowane zarówno z samorządem studenckim, jak i z kadrą dydaktyczną i administracyjną. Strony internetowe uczelni są regularnie aktualizowane i dostosowywane do zmieniających się wymagań, zapewniając tym samym publiczny dostęp dla wszystkich zainteresowanych stron.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia Olsztyńska Szkoła Wyższa skutecznie zapewnia publiczny dostęp do aktualnych, kompleksowych i zrozumiałych informacji dotyczących programu studiów oraz procesu kształcenia na analizowanym kierunku. Dodatkowo, publicznie dostępne są także informacje o programie studiów i jego realizacji. Uczelnia podejmuje wysiłki, aby te informacje były dostosowane do różnych grup odbiorców, w tym kandydatów na studia, obecnych studentów, pracowników, absolwentów oraz potencjalnych pracodawców. Regularne monitorowanie i ocenianie zakresu oraz jakości informacji o studiach zamieszczanych na stronach internetowych uczelni to ważny element działań doskonalących. Dzięki temu Uczelnia jest w stanie utrzymać aktualność i trafność przekazywanych danych, dostosowując je do bieżących potrzeb swoich odbiorców. Szczególnie istotny jest aktywny udział studentów i innych odbiorców informacji w procesie oceniania. Uczelnia aktywnie zbiera opinie i uwagi od swoich odbiorców, umożliwiając im zgłaszanie potrzeb zmian lub uzupełnień. Następnie wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących, co pozwala na dostosowanie informacji do rzeczywistych potrzeb społeczności uczelni, zwiększając ich użyteczność i wartość. Autorzy komunikatów na uczelni są zobowiązani do ciągłego doskonalenia swoich działań, aby zapewnić jak najlepszą jakość i trafność przekazywanych informacji. Rzetelne i kompleksowe przekazywanie danych stanowi istotny element w podnoszeniu standardu jakości kształcenia na uczelni. Wszystkie te działania prowadzone przez Olsztyńską Szkołę Wyższą mają na celu zapewnienie kompleksowej i rzetelnej informacji o studiach na analizowanym kierunku, odpowiadając na potrzeby swoich odbiorców i dążąc do ciągłego doskonalenia polityki informacyjnej uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz interesariuszy zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Dziekan Wydziału Nauk Humanistyczno-Społecznych i Technicznych sprawuje nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów. Na wydziale została powołana Wydziałowa Komisja ds. Programów i Jakości Kształcenia, której przewodniczy dziekan wydziału. W skład Komisji wchodzi przedstawiciele każdego kierunku prowadzonego przez wydział oraz przedstawiciel

studentów. Zapewnienie zgodności programów studiów z przepisami prawa, doskonalenie programów studiów, nadzór nad weryfikacją efektów uczenia się, ocena doboru metod dydaktycznych i metod weryfikacji, ocena systemu ECTS oraz organizacji i realizacji praktyk zawodowych odbywa się z udziałem Rady Konsultacyjnej ds. Społeczno-Gospodarczych.

Zatwierdzanie oraz zmiany programów studiów są dokonywane uchwałą Senatu Uczelni zgodnie z oficjalnie przyjętą procedurą. Rekrutacja na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte kryteria. Program studiów jest systematycznie oceniany przez studentów (ankiety ewaluacyjne), pracodawców (ankiety pracodawców, ankiety eksperckie) oraz nauczycieli akademickich.

Uczelnia ma właściwie skonstruowany system jakości kształcenia. Analizowane i opracowywane w postaci raportów są informacje pozyskane zarówno od interesariuszy wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Działaniom tym nie towarzyszy jednak pogłębiona refleksja nad koncepcją kształcenia czy kierunkowymi efektami uczenia się. Brak jest przełożenia prowadzonych analiz na realne działania, o czym świadczą zdiagnozowane w kryteriach 1–3 nieprawidłowości.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym ocenom Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wyznaczone zostały osoby sprawujące nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów, określone zostały w sposób przejrzysty kompetencje i zakres odpowiedzialności tych osób, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Olsztyńska Szkoła Wyższa posiada formalne procedury projektowania, zatwierdzania i zmiany programów studiów. Uczelnia ma wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia. Prowadzone są systematyczne analizy i oceny procesu kształcenia oparte na wiarygodnych danych. W tych analizach i ocenach uczestniczą zarówno interesariusze wewnętrzni, jak i zewnętrzni. Nie przekłada się to jednak w wystarczającym stopniu na jakość kształcenia, w tym koncepcję kształcenia, przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych, właściwe sformułowanie kierunkowych efektów uczenia się, czy poziom prac dyplomowych. I to zdecydowało o propozycji oceny: kryterium spełnione częściowo.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Zaleca się:

1. Przełożenie prowadzonych analiz na realne działania w zakresie przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, właściwego sformułowanie kierunkowych efektów uczenia się, czy poziomu prac dyplomowych.
2. Zaleca się efektywne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia, implikujące wprowadzenie skutecznych działań naprawczych w odniesieniu do programu studiów i jego realizacji i skutkujące podniesieniem jakości kształcenia na kierunku.

3. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości będących podstawą od sformułowania zaleceń.

5. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226);
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 661, z późn. zm.);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U z 2018 r. poz. 2218);
7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
8. Uchwała nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm.;
9. Uchwała nr 1/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 12 stycznia 2023 r. w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej w roku akademickim 2022/2023.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil praktyczny

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy

i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadre do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl